

Sammanträde med Barn- och ungdomsnämnden

Tid: 2024-05-21, kl. 14:00-18:00

Plats: Sunnerö, Kungsgatan 9

M+KD+L kallar till gruppmöte kl. 13-14 i lokal Sunnerö. S kallar till gruppmöte kl. 13-13:40 i lokal Bokö. S+V+MP kallar till gruppmöte kl. 13:40-14.00 i lokal Bokö. C kallar till gruppmöte kl.13-14 i lokal Torstö.

Thomas Thim (M),
Ordförande

Karin Berg,
Sekreterare

Ärendelista

1. Information och överläggningar
  - 1) Information från verksamhetsbesök
  - 2) Förvaltningschefens information
2. Budgetuppföljningar 2024, 2024.084 BUN
3. Lokalförsörjningsplan 2024-2029, 2024.139 BUN
4. Tillgång till och deltagande i förskola, 2024.140 BUN
5. Uppföljning frånvaro 23/24, 2023.417 BUN
6. Sammanträdestider för Barn- och ungdomsnämnden 2024, 2023.400 BUN
7. Riktlinje Föreläggande med vite, 2024.153 BUN
8. Redovisning av delegeringsbeslut

Ärendet i korthet

Barn- och ungdomsnämnden har överlåtit viss beslutanderätt till utskott, ordförande och tjänstemän enligt en av nämnden antagen delegationsordning. Besluten ska redovisas till Barn- och ungdomsnämnden. Redovisningen innebär inte att Barn- och ungdomsnämnden får ompröva eller fastställa delegationsbeslut. Däremot står det nämnden fritt att återkalla lämnad delegering. Listor och underlag på besluten finns diarieförda på barn- och ungdomskontoret.

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Delegationsbeslut

- 2024.001 BUN-016 Delegationslista skolskjuts mars 1
- 2024.001 BUN-017 Delegationslista skolskjuts mars 2
- 2024.001 BUN-018 Delegationslista skolskjuts mars 3
- 2024.001 BUN-019 Delegationslista skolskjuts mars 4
- 2024.001 BUN-020 Delegationslista skolskjuts mars 5
- 2024.001 BUN-021 Delegationslista skolskjuts mars 6
- 2024.002 BUN-074 Beslut om ställföreträdande rektor 240404 #202962
- 2024.002 BUN-075 Beslut om ställföreträdande rektor 240404 #203392
- 2024.002 BUN-076 Beslut om ställföreträdande rektor 240405 #203562
- 2024.002 BUN-077 Beslut om ställföreträdande rektor för BOU, SL 2 kap 9 § 2024-01-10--2024-04-12 #20412
- 2024.002 BUN-066 Beslut om ställföreträdande rektor 240322-240325
- 2024.002 BUN-065 Beslut om ställföreträdande rektor 240405
- 2024.002 BUN-067 Beslut om ställföreträdande rektor 240328
- 2024.002 BUN-068 Beslut om ställföreträdande rektor 240402
- 2024.002 BUN-069 Beslut om ställföreträdande rektor 240403
- 2024.002 BUN-070 Beslut om ställföreträdande rektor 240402
- 2024.002 BUN-071 Beslut om ställföreträdande rektor 240404-240405
- 2024.002 BUN-072 Beslut om ställföreträdande rektor 240405
- 2024.002 BUN-073 Beslut om ställföreträdande rektor 240405
- 2024.002 BUN-64 Beslut om ställföreträdande rektor 240402-240403
- 2024.120 BUN-001 Beslut om anmärkning, förskolan Solkatten
- 2024.119 BUN-001 Beslut om förtur till förskola SL 8 kap 14§
- 2024.002 BUN-078 Beslut om ställföreträdande rektor 20240418-20240419
- 2024.002 BUN-079 Beslut om ställföreträdande rektor 240420-240430
- 2024.002 BUN-080 Beslut om ställföreträdande rektor 240423-240426
- 2024.002 BUN-081 Beslut om ställföreträdande rektor 20240523-20240524
- 2024.001 BUN-022 Beslut om ställföreträdande rektor 240409-240531
- 2024.002 BUN-084 Beslut om ställföreträdande rektor 240426-240426
- 2024.002 BUN-083 Beslut om ställföreträdande rektor 240425-240425
- 2024.149 BUN-001 Beslut om skolpliktens upphörande
- 2024.002 BUN-085 Beslut om ställföreträdande rektor 240429-240512
- 2024.001 BUN-023 Delegation skolskjuts april 1
- 2024.001 BUN-024 Delegation skolskjuts april 2
- 2024.002 BUN-086 Beslut om ställföreträdande rektor 240510-240510
- 2024.002 BUN-087 Beslut om ställföreträdande rektor 240513-240515
- 2024.002 BUN-088 Beslut om ställföreträdande rektor 240509-240509
- 2024.002 BUN-089 Beslut om ställföreträdande rektor 240510-240510
- 2024.003 BUN-003 Delegationslista anställningsbeslut april 2024
- 2024.002 BUN-090 Beslut om ställföreträdande rektor 240404-240404
- 2024.002 BUN-091 Beslut om ställföreträdande rektor 240510-240510
- 2024.002 BUN-094 Beslut om ställföreträdande rektor 240521-240524
- 2024.002 BUN-095 Beslut om ställföreträdande rektor 240527-240527 och 240607-240610

- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.002 BUN-096 Delegationslista barn- och elevärenden
- 2024.167 BUN-001 Beslut om uppsägning av plats inom fritidshem
- 2024.161 BUN-001 Beslut om uppsägning av plats inom fritidshem
- 2024.104 BUN-001 Beslut om uppsägning av plats inom fritidshem

9. Anmälningar för kännedom

- 2024.147 BUN-001 Synpunkt byggnation skolan Ingared #99956
- 2024.130 BUN-096 Synpunkt och svar - enkät Ingared
- 2024.130 BUN-097 Synpunkt och svar - Enkät om förskolan
- 2024.130 BUN-098 Synpunkt och svar - Otrygghet i skolan
- 2024.130 BUN-099 Svar på synpunkt - Ingared förskola
- 2024.130 BUN-100 Svar på skrivelse
- 2024.148 BUN-001 Synpunkt och svar - Oro vid hämtning, Solstrålen
Stockslycke förskola
- 2024.130 BUN-101 Synpunkt - 16 barn på en pedagog och försenad
frukost
- 2024.130 BUN-102 Synpunkt och svar Kommunal grundskola
- 2024.130 BUN-103 Återkoppling på svar - Kommunal grundskola
- 2024.130 BUN-104 Synpunkt och svar - Viktigt! Brådskanie!
- 2024.130 BUN-105 Synpunkt och svar - Oro över indragna resurser och
medel på Magra skola
- 2024.130 BUN-106 Synpunkt och svar - Besparingar i förskolan
- 2024.108 BUN-002 Svar Uppföljning klagomål Ingaredsskolan
- 2024.150 BUN-001 Synpunkt gällande barnkonsekvensanalys
- 2024.150 BUN-002 Synpunkt gällande barnkonsekvensanalys
- 2024.130 BUN-108 Synpunkt om ekonomiska anpassningar
- 2024.130 BUN-109 Svar på synpunkt #100108
- 2024.150 BUN-003 Fortsatt korrespondens om barnkonsekvensanalys
- 2024.130 BUN-110 Synpunkt om ekonomiska anpassningar #100246
- 2024.130 BUN-111 Svar på synpunkt #100246
- 2024.130 BUN-112 Synpunkt om ekonomiska anpassningar - Mejl från
Arena
- 2024.154 BUN-001 Skolinspektionens tillsyn av Gustav Adolfskolan

- 2024.155 BUN-001 Skolinspektionens tillsyn av Nolhagaskolan
- 2024.051 BUN-020 Beslut efter tillsyn Östlyckeskolan
- 2024.130 BUN-113 Svar på synpunkt - Neddragningar i förskola/skola
- 2023.433 BUN-026 Anmälan om frånvaroutredning 23/24 #100647
- 2024.155 BUN-004 Beslut efter tillsyn Nolhagaskolan
- 2024.130 BUN-114 Synpunkter om ekonomiska anpassningar #101141
- 2024.130 BUN-115 Synpunkter om ekonomiska anpassningar #101141
- 2024.168 BUN-001 Synpunkter gällande anpassad studiegång
- 2024.169 BUN-001 Protokoll - Förvaltningssamverkan (FSG) 6 maj 2024
- 2024.170 BUN-001 § 71 KF 2024-04-24 - Avsägelse
- 2024.170 BUN-002 § 60 KF 2024-04-24 - Årsredovisning 2023 för Alingsås kommun
- 2024.154 BUN-004 Beslut efter tillsyn Gustav Adolfsskolan
- 2024.001 BUN-025 Delegationsbeslut tillförordnad förvaltningschef 2024-05-24 - 2024-05-24
- 2024.001 BUN-026 Delegationsbeslut ställföreträdande förvaltningschef 2024-05-31 - 2024-05-31
- 2024.001 BUN-027 Delegationsbeslut ställföreträdande förvaltningschef 2024-06-07 - 2024-06-07
- 2024.001 BUN-028 Delegationsbeslut ställföreträdande förvaltningschef 2024-06-03 - 2024-06-05
- 2024.001 BUN-029 Delegationsbeslut ställföreträdande förvaltningschef 2024-05-31 - 2024-05-31
- 2024.001 BUN-030 Delegationsbeslut ställföreträdande förvaltningschef 2024-05-24 - 2025-05-24

Budgetuppföljningar 2024

2

2024.084 BUN

2024-05-07

§ 23 2024.084 BUN

Budgetuppföljningar 2024

Ärendebeskrivning

Löpande uppföljning av nämndens ekonomi görs under specifika månader enligt gällande anvisningar. Vid befarade avvikelser jämfört med budget ska handlingsprogram för en budgetbalans beslutas och rapportering ske till nämnd och kommunstyrelse. Respektive nämnd beslutar om sin månadsuppföljning.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 6 maj 2024 lämnat följande yttrande:

Helårsprognosen per april 2024 för det ekonomiska resultatet är beräknad minus 1 000 tkr på helhet. Det är en avvikelse mot budget med 1 000 tkr, vilket motsvarar 0,01 procents avvikelse. Det finns variationer mellan olika budgetposter där avvikelserna är lägre intäkter, högre personalkostnader och lägre kostnader för köpta tjänster.

Kostnaden för kommunala förskole- och skolenheter motsvarar intäkterna under årets fyra första månader. I relation till förväntat utfall där kommunala förskole- och skolenheter behöver göra ett högre resultat under våren är kostnaderna dock för höga och arbete med anpassningar pågår. Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar därför med att anpassa organisationen utifrån för höga kostnader 2023 och den budget som beslutats inför 2024. Det långsiktiga målet är en ekonomiskt hållbar organisation vid respektive förskole- och skolenhet. Tillsammans med arbetet med organisationen på förskole- och skolenheterna inför hösten utifrån antalet beräknade barn och elever på förskolor och skolor har ytterligare åtgärder genomförts under våren. Dels har en översyn gjorts av visstidsanställningar och anställningsprövning har införts. Förvaltningen har tagit ställning till att ha en högre grundbemanning för att prioritera en verksamhet med högre andel tillsvidareanställd behörig personal istället för att arbeta med en högre andel timvikarier. Målet med insatser som görs på både kort och lång sikt är att så långt som möjligt behålla legitimerad och behörig tillsvidareanställd personal och att ha en ekonomi i balans senast under hösten 2024 och inför år 2025. I aktuell prognos ingår både vidtagna och planerade ekonomiska åtgärder för kommunala förskol- och skolenheter samt förvaltningsövergripande åtgärder.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Barn- och ungdomsnämnden godkänner fördjupad månadsuppföljning per april 2024.

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Fördjupad månadsuppföljning 2024

2024-05-07

- Bilaga fördjupad månadsuppföljning per april

Fördjupad månads- uppföljning 2024 Barn- och ungdomsnämnden

Drift

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/ budget 2024
Verksamhetens intäkter	130 129	127 129	-3 000
Personalkostnader	-651 085	-654 085	-3 000
Lokalhyror	-151 780	-151 780	0
Köp av tjänster	-324 905	-319 905	5 000
Övriga kostnader	-20 425	-20 425	0
Verksamhetens kostnader	-1 148 195	-1 146 195	2 000
Verksamhetens nettokostnader	-1 018 066	-1 019 066	-1 000
Kommunbidrag	1 018 066	1 018 066	0
Finansnetto			0
Årets resultat	0	-1 000	-1 000

Inledande sammanfattning

Helårsprognosen per april 2024 för det ekonomiska resultatet är beräknad minus 1 000 tkr på helhet. Det är en avvikelse mot budget med 1 000 tkr, vilket motsvarar 0,01 procents avvikelse. Det finns variationer mellan olika budgetposter där avvikelserna är lägre intäkter, högre personalkostnader och lägre kostnader för köpta tjänster.

Kostnaden för kommunala förskole- och skolenheter motsvarar intäkterna under årets fyra första månader. I relation till förväntat utfall där kommunala förskole- och skolenheter behöver göra ett högre resultat under våren är kostnaderna dock för höga och arbete med anpassningar pågår. Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar därför med att anpassa organisationen utifrån för höga kostnader 2023 och den budget som beslutats inför 2024. Det långsiktiga målet är en ekonomiskt hållbar organisation vid respektive förskole- och skolenhet. Tillsammans med arbetet med organisationen på förskole- och skolenheterna inför hösten utifrån antalet beräknade barn och elever på förskolor och skolor har ytterligare åtgärder genomförts under våren. Dels har en översyn gjorts av visstidsanställningar och anställningsprövning har införts. Förvaltningen har tagit ställning till att ha en högre grundbemanning för att prioritera en verksamhet med högre andel tillsvidareanställd behörig personal istället för att arbeta med en högre andel timvikarier. Målet med insatser som görs på både kort och lång sikt är att så långt som möjligt behålla legitimerad och behörig tillsvidareanställd personal och att ha en ekonomi i balans senast under hösten 2024 och inför år 2025. I aktuell prognos ingår både vidtagna och planerade ekonomiska åtgärder för kommunala förskole- och skolenheter samt förvaltningsövergripande åtgärder.

Prognos

Den minskade intäkten består i att Alingsås kommun har färre barn och elever från andra kommuner mot budgeterat antal. Samtidigt ökar föräldraavgift för fritidshem på grund av fler barn i åldersgruppen samt ett ökat riktat statsbidrag för speciallärare.

Personalkostnader ökar mot budget på grund av att det är fler elever i kommunala enheter mot budgeterat samt att grundskola F-6 med fritidshem inte helt kommer att kunna göra de anpassningar som krävs för att få en budget i balans per helår. Kostnadsminskningen för köp av tjänster mot budget består i att det är lägre kostnader för måltider, IT samt köpta platser från annan huvudman.

Prognosförändring

Mot tidigare prognos är förändringen 1 000 tkr sämre. Variation mellan budgetposter finns, det vill säga mellan intäkter, personalkostnader och köpta tjänster.

Kommentarer per huvudverksamhet

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/ budget 2024
Kostnader			
Politisk verksamhet	-1 217	-1 217	0
Förskola	-389 264	-387 534	1 730
Pedagogisk omsorg	-384	-144	240
Förskoleklass	-37 083	-37 083	0
Grundskola	-592 838	-592 808	30
Anpassad grundskola	-27 127	-27 127	0
Fritidshem	-100 282	-100 282	0
Summa	-1 148 195	-1 146 195	2 000
Intäkter			
Politisk verksamhet	0	0	0
Förskola	52 167	49 967	-2 200
Pedagogisk omsorg	0	0	0
Förskoleklass	1 478	1 478	0
Grundskola	55 197	53 797	-1 400
Anpassad grundskola	809	809	0
Fritidshem	20 477	21 077	600
Kommunbidrag	1 018 066	1 018 066	0
Summa	1 148 195	1 145 195	-3 000
Resultat	0	-1 000	-1 000

Politisk +/- 0 tkr

Ingen förväntad avvikelse mellan budget och prognos på helår.

Förskola - 470 tkr

Avvikelsen består av att det är lägre intäkt på grund av färre barn från andra kommuner mot budgeterat. Viss del inom verksamhet förskola möts upp av minskad kostnad för måltid och IT mot budgeterat.

Pedagogisk omsorg + 240 tkr

Avvikelsen beror på färre köpta platser mot budgeterat. Under våren har inga barn placering hos fristående huvudman i verksamheten samt att beräkning i prognos har gjorts utifrån att det är färre antal även under hösten.

Förskoleklass +/- 0 tkr

Ingen förväntad avvikelse mellan budget och prognos på helår.

Grundskola – 1 370 tkr

Avvikelsen består av att det är lägre intäkt på grund av färre elever från andra kommuner mot budgeterat. Personalkostnader ökar mot budget på grund av att det är fler elever i kommunala enheter samt att grundskola F-6 inte helt kommer att kunna göra de anpassningar som krävs för att få en budget i balans per helår. Viss del inom verksamhet grundskola möts upp av minskad kostnad för måltid och IT mot budgeterat.

Anpassad grundskola +/- 0 tkr

Ingen förväntad avvikelse mellan budget och prognos på helår.

Fritidshem + 600 tkr

Antalet barn i fritidshem är fler mot budgeterat vilket ger en högre föräldrantäkt.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2024	Prognos helår 2024	Avv. prognos/budget 2024
Reinvestering	16 500	16 500	0
Inventarier förskola	900	900	0
Inventarier skola	4 400	4 400	0
Arbetsmiljö	300	300	0
Ombyggnation	900	900	0
Lokalanpassningar	10 000	10 000	0
Totala utgifter	16 500	16 500	0

Prognos

Inköp av inventarier planeras utifrån budget. Ingen förväntad avvikelse.

Prognos antal barn och elever

Budgeterade barn och elever enligt tabell nedan är en sammanställning av kommunal och fristående verksamhet samt in- och utresande i och från annan kommun. Sammanställningen utgör antalet Alingsåsare (folkbokförda barn och elever).

Barnen i förskola från andra kommuner är färre mot budgeterat. Det är färre barn med placering hos fristående huvudman i verksamheten pedagogisk omsorg. Elevantalet från andra kommuner minskar samtidigt som elevantalet ökar mot budgeterat i de lägre skolåldrarna i kommunala enheter vilket även gör att barnantalet på fritidshem ökar.

Planeringsunderlag barn och elever, antal	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Förskola	2 243	2 238	-5
Pedagogisk omsorg	7	1	-6
Förskoleklass	538	538	0
Grundskola åk 1-9	4 880	4 898	18
Anpassad grundskola åk 1-9	41	41	0
Fritidshem	2 186	2 196	10

Datum: 2024-05-06
Handläggare: Kristina Jakobsson
Diariernr: 2024.084 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Fördjupad månadsuppföljning 2024

Ärendebeskrivning

Löpande uppföljning av nämndens ekonomi görs under specifika månader enligt gällande anvisningar. Vid befarade avvikelser jämfört med budget ska handlingsprogram för en budgetbalans beslutas och rapportering ske till nämnd och kommunstyrelse. Respektive nämnd beslutar om sin månadsuppföljning.

Förvaltningens yttrande

Helårsprognosen per april 2024 för det ekonomiska resultatet är beräknad minus 1 000 tkr på helhet. Det är en avvikelse mot budget med 1 000 tkr, vilket motsvarar 0,01 procents avvikelse. Det finns variationer mellan olika budgetposter där avvikelserna är lägre intäkter, högre personalkostnader och lägre kostnader för köpta tjänster.

Kostnaden för kommunala förskole- och skolenheter motsvarar intäkterna under årets fyra första månader. I relation till förväntat utfall där kommunala förskole- och skolenheter behöver göra ett högre resultat under våren är kostnaderna dock för höga och arbete med anpassningar pågår. Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar därför med att anpassa organisationen utifrån för höga kostnader 2023 och den budget som beslutats inför 2024. Det långsiktiga målet är en ekonomiskt hållbar organisation vid respektive förskole- och skolenhet. Tillsammans med arbetet med organisationen på förskole- och skolenheterna inför hösten utifrån antalet beräknade barn och elever på förskolor och skolor har ytterligare åtgärder genomförts under våren. Dels har en översyn gjorts av visstidsanställningar och anställningsprövning har införts. Förvaltningen har tagit ställning till att ha en högre grundbemanning för att prioritera en verksamhet med högre andel tillsvidareanställd behörig personal istället för att arbeta med en högre andel timvikarier. Målet med insatser som görs på både kort och lång sikt är att så långt som möjligt behålla legitimerad och behörig tillsvidareanställd personal och att ha en ekonomi i balans senast under hösten 2024 och inför år 2025. I aktuell prognos ingår både vidtagna och planerade ekonomiska åtgärder för kommunala förskole- och skolenheter samt förvaltningsövergripande åtgärder.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär att åtgärder vidtas för att minska kostnaderna vid respektive kommunal förskole- och skolenhet och fortsatt arbete med ekonomistyrning för nå ekonomisk hållbara organisationer och budgetföljsamhet.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden godkänner fördjupad månadsuppföljning per april 2024.

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Helena Balte
Förvaltningschef

Kristina Jakobsson
Administrativ chef

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2024-05-06

Lokalförsörjningsplan 2024- 2029

3

2024.139 BUN

2024-05-07

§ 24 2024.139 BUN

Lokalförsörjningsplan 2024-2029

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämndens lokalförsörjningsplan ingår som en del i kommunens övergripande lokalförsörjningsplan. Underlaget ska ligga till grund för de beslut om utveckling och förändring som tas inom lokalförsörjning både i barn- och ungdomsnämndens och i kommunens Budget.

Planen revideras årligen och visar innevarande år och fem år framåt för att åskådliggöra hur verksamheten bedrivs idag, samt redovisar det uppskattade behovet av förskol- och skollokaler för perioden 2024-2029.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 30 april 2024 lämnat följande yttrande: Alingsås är en kommun under tillväxt. Det byggs mycket bostäder och planeras för nya bostadsområden samtidigt som förtätning av redan befintliga bostadsområden pågår. Barn och elever ökar i takt med att kommunen växer. Både omfördelning mellan verksamheter i befintliga verksamhetslokaler och behov av om- och nybyggnation för både förskolor och skolor kommer att kunna möta ökat barn- och elevantal.

I samband med att Alingsås kommuns tillväxtavdelning arbetar med ny detaljplan för nya bostadsområden initieras en kontakt med barn- och ungdomsförvaltningen för att starta planering med att avsätta tillräckligt stor yta för allmänt ändamål med generell byggrätt. På det sättet kan kommunen agera flexibelt och långsiktigt för att kunna svara mot det kommunala servicebehovet. Markarealen ska finnas för byggnader, utemiljö, parkering och angöring. En utmaning för förvaltningen är att de tomter som avsätts för byggnationer av förskola och skola inte alltid klarar av storleken som önskad kapacitet kräver, det gäller både vid nybyggnation av förskola och grundskola. Det är viktigt att behov av storlek ses utifrån flera aspekter, ekonomiskt, pedagogiskt och att möta kommuninvånarens behov och efterfrågan.

I Alingsås norra kommundel möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande. I Alingsås tätort möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande medan det skiljer sig mellan geografiska områden. Planering av placeringsskolor kommer att behöva ses över som en följd av nybyggnation och skolornas placering i relation till växande bostadsområden. I Alingsås södra kommundel finns behov av utökade lokaler både i nuläge och framåt som en följd av nybyggnation av bostäder i framförallt Ingared. För flera områden i Alingsås är en utmaning att många enheter är små och utifrån både organisatoriska och ekonomiska aspekter behöver större enheter planeras vid om- och nybyggnation.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Barn- och ungdomsnämnden fastställer lokalförsörjningsplan 2024-2029

2024-05-07

Expedieras till
Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Lokalförsörjningsplan 2024-2029
- Bilaga BUN Lokalförsörjningsplan (2/2)

Lokalförsörjningsplan 2024 - 2029

Barn- och ungdomsförvaltningen
Alingsås kommun

Typ av styrdokument: Plan

Beslutande instans: Barn- och
ungdomsnämnden

Datum för beslut: 2024-05-21

Diarienummer: 2024.139 BUN

Gäller för: Barn- och ungdomsförvaltningen

Giltighetstid: Tills vidare

Revideras senast: Våren 2025

Dokumentansvarig: Administrativ chef

Innehållsförteckning

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Mål och inriktning	3
2. Sammanfattning	4
3. Verksamhetslokaler	4
3.2 Nulägesbeskrivning.....	4
3.2.1 Kapacitet förskola	4
3.2.2 Kapacitet grundskola	5
3.3 Fördjupad beskrivning av framtida lokalbehov	6
3.4 Behovsanalys förskola	6
3.4.1 Trendprognos förskola 2024 – 2029	7
3.5 Behovsanalys grundskola	7
3.5.1 Trendprognos grundskola 2024–2029.....	9
4. Objektlista	10
5. Prognos och kostnadsutveckling	10
5.1 Hyrorna varierar	10
5.2 Paviljonger	11

1. Inledning

Kommunens vision är "Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla."

Kommunen strävar efter ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Alingsås. Alingsås kommun står bakom de 17 globala utvecklingsmålen och Agenda 2030 som beslutades av FN i september 2015. Det lokala arbetet för att förverkliga intentionerna i Agenda 2030 är även ett steg på vägen mot att uppnå Alingsås Vision 2040. Policyn för hållbar utveckling är styrande i planering, budgetering, upphandling, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet.

Kommunens förskolor, skolor och fritidshem ska erbjuda god omsorg och bedriva en undervisning av hög kvalitet. Förvaltningen arbetar med att utveckla utbildningen på respektive förskola och skola tillsammans med att förbättra förutsättningarna för att kunna skapa en likvärdig utbildning för alla barn och elever. Den fysiska lärmiljön i form av lokaler är en av förutsättningarna för att kunna nå målet med att barn och elever i Alingsås kommun ska erbjudas en av landets bästa utbildningar.

Barn- och ungdomsnämndens lokalförslörjningsplan ingår som en del i kommunens övergripande lokalförslörjningsplan. Underlaget ska ligga till grund för de beslut om utveckling och förändring som tas inom lokalförslörjning både i barn- och ungdomsnämndens och i kommunens Budget.

Planen revideras årligen och visar innevarande år och fem år framåt för att åskådliggöra hur verksamheten bedrivs idag, samt redovisar det uppskattade behovet av förskol- och skollokaler för perioden 2024 - 2029.

1.1 Mål och inriktning

Den målbild som ligger till grund för barn- och ungdomsförvaltningens lokalplanering är att till en rimlig kostnad, vid rätt tidpunkt och på rätt plats ha lokaler som är likvärdiga och lämpliga för ändamålet. Fysisk planering är ett av kommunens viktigaste verktyg för att skapa hållbara städer och samhällen. Översiktsplan och detaljplaner behöver skapa strukturer för att minska klimatpåverkan och anpassa samhället till ett förändrat klimat. Underhåll av befintlig byggnation och allmänna platser är viktiga för att skapa och bibehålla fredliga och inkluderande samhällen i en föränderlig tid. Alingsås kommun har en roll i klimatomställning utifrån fysisk planering, byggnation, drift och underhåll. Genom att vara nytänkande i samhällsutvecklingen och skapa förutsättningar för klimatsmarta miljöer kan kommunen bidra till klimatsmarta livsstilar.

Barn- och ungdomsnämndens Budget 2024 - 2026 ger en färdriktning även för lokalplaneringen. Budgeten beskriver hur en strategisk lokalplanering och omstrukturering i lokalutnyttjande kan ge förutsättningar för att barn- och ungdomsnämnden ska kunna lägga mer resurser på personalkostnader och kunna skapa en väl fungerande inre organisation, med behörig personal, barn- och elevhälsa, rektorer och fungerande stödstruktur på varje enhet. Att vid nybyggnation placera förskolor och skolor geografiskt strategiskt för att möjliggöra att organisera grupper och klasser med en allsidig social sammansättning ska ses som ett långsiktigt arbete för att skapa en likvärdig förskola och skola samt för en hållbar integration. Strategisk lokalplanering med om- till och nybyggnation utifrån ramprogram för förskola och skola skapar även förutsättningar för att kunna forma undervisning utifrån olika storlek på barngrupper i förskolan och skapa en hållbar klassorganisation i skolan.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2019-11-26 §106 om vision för framtida skolorganisation och gav förvaltningen i uppdrag att ta fram förslag till framtida skolorganisation i respektive delområde; Kommundel Bjärke, Kommundel Långared, Alingsås Södra kommunedel, Förskolor i centralorten, F-6 skolor i centralorten samt 7 - 9 skolor i centralorten. Långsiktigt arbete pågår utifrån visionen tillsammans med planering utifrån behov och kapacitet i relation till nybyggnation. Barn- och ungdomsförvaltningen följer prognos för barn/elever i förhållande till aktuell lokalkapacitet.

2. Sammanfattning

Alingsås är en kommun under tillväxt. Det byggs mycket bostäder och planeras för nya bostadsområden samtidigt som förtätning av redan befintliga bostadsområden pågår. Barn och elever ökar i takt med att kommunen växer. Både omfördelning mellan verksamheter i befintliga verksamhetslokaler och behov av om- och nybyggnation för både förskolor och skolor kommer att kunna möta framtida barn- och elevantal.

För att få ett så effektivt lokalnyttjande som möjligt och på så sätt spara på både ekonomiska och mänskliga resurser krävs ett mer innovativt tankesätt. Ett effektivt lokalnyttjande ökar användbarheten och förutsättningarna beskriver graden för att lokalerna ska användas optimalt under hela dagen/dygnet. I kommande om- och nybyggnationer bör ett större samnyttjande av lokaler inom förvaltningen men även mellan olika förvaltningar inom kommunen ske.

Förvaltningen arbetar vidare för att utveckla ett än mer främjande och förebyggande arbete på respektive förskola och skola. Genom arbete med att forma tillgängliga lärmiljöer utvecklas undervisningen vidare så att varje barn och elev får möjlighet att nå så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar och behov. Tillgänglig lärmiljö består av tre delar, fysisk lärmiljö, social lärmiljö samt pedagogisk lärmiljö. I begreppet fysisk lärmiljö ingår inomhusmiljön i form av ljud- och ljusmiljö, visuell miljö, men också en säker, framkomlig och ålderadekvat miljö både inne och ute. De fysiska lärmiljöerna fortsätter att utvecklas genom strategisk lokalförsörjning, kontinuerliga lokalanpassningar men också genom att organisera för en tillgänglig lärmiljö utomhus. Barn- och ungdomsnämnden anger i ramprogram för förskola respektive skola krav och målsättning för den fysiska lärmiljön.

Målet är tillgång till ändamålsenliga och likvärdiga lokaler för alla barn och elever inom kommunen. Det finns flera äldre förskole- och skollokaler som inte är fullt anpassade efter den pedagogik och de arbetsätt som undervisningen kräver enligt nuvarande läroplaner. Det saknas grupprum och utrymmen som är flexibla. Även ytor för pedagogisk personal samt personal inom barn och elevhälsa har behov av förändring. Nya ökade krav för tillgänglighet, miljökrav och ventilation påverkar även lokalernas beskaffenhet.

3. Verksamhetslokaler

3.2 Nulägesbeskrivning

I Alingsås norra kommundel möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande.

I Alingsås tätort möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande medan det skiljer sig mellan geografiska områden. Planering av placeringsskolor kommer att behöva ses över som en följd av nybyggnation och skolornas placering i relation till växande bostadsområden.

I Alingsås södra kommundel finns behov av utökade lokaler både i nuläge och framåt som en följd av nybyggnation av bostäder i framförallt Ingared.

För flera områden i Alingsås är en utmaning att många enheter är små och utifrån både organisatoriska och ekonomiska aspekter behöver större enheter planeras vid om- och nybyggnation.

3.2.1 Kapacitet förskola

Kapaciteten i förskolan beräknas utifrån lokalernas beskaffenhet, gruppernas storlek samt barnens ålder. Av både organisatoriska och ekonomiska skäl bör förskolor med kapacitet för färre än 60 barn avvecklas eller byggas ut allt eftersom. I nuläget finns 8 kommunala förskolor med kapacitet för färre än 60 barn och 4 av dessa har placering i direkt anslutning till F-6 skolor. Vid nybyggnad är målsättningen att förskolor har plats för 120–160 barn. Beräknad lokalkapacitet utgår från förskolornas kapacitet i maj månad då antalet barn i verksamheten är som högst.

Under våren 2024 finns det 28 kommunala förskolor. I dessa är det 1 775 barn placerade under

vårterminen 2024, (jmf 1 799 barn samma period år 2023). Av det totala antalet förskolebarn har 75,6% en placering inom Alingsås kommuns förskolor, dvs motsvarande andel mot tidigare år (jfr 75,75% 2023). 23,9 % är placerade inom fristående huvudmän medan 0,4% är placerade i annan kommun.

Utifrån lokalkapacitet beräknas antal förskoleplatser under 2024 vara i balans i stort sett hela kommunen. Totalt finns ett överskott på ca 200 platser under våren 2024. Fördelningen ser olika ut per geografiskt område.

3.2.2 Kapacitet grundskola

För att möta framtidens utmaningar och samtidigt bibehålla och utveckla god kvalitet behöver en grundskola ha kapacitet för minst 550–600 elever. Detta för att kunna skapa en hållbar organisation och på ett resurseffektivt sätt kunna leva upp till författningarnas krav på bemanning, undervisning och betygssättning.

I kommunen finns det 17 kommunala grundskolor. Av dessa är 13 st. skolor F-6, tre skolor årskurs 7 - 9 och en skola är F-9. Februari 2024 finns det 4 629 inskrivna elever i förskoleklass och grundskolan (jmf 4 597 samma period år 2023).

Av det totala antalet elever år F-9 har 83,6% en placering inom Alingsås kommuns skolor, dvs motsvarande tidigare år (jfr 83,5% 2023). 15,4% har en placering inom fristående huvudmän medan 1% går i annan kommun.

Grundskolans volymökning innebär ökat antal elever i såväl hos fristående huvudman men framförallt i kommunala skolor. Andelen elever i fristående skolor ökar succesivt med elevens ålder. Som helhet är skolornas kapacitet tillräcklig i kommunen men det finns en variation mellan skolor och geografiska områden.

Alingsås kommunala skolor skiljer sig åt i både storlek och förutsättningar för hur undervisning kan bedrivas. Mindre skolor saknar ofta de specialsalar som krävs för ämnen som hem- och konsumentkunskap, slöjd, musik, fysik, kemi och biologi. För att ge eleverna undervisning i dessa ämnen behöver eleverna transportera sig till en annan skola. Samtliga elever i åk 6 har undervisning i form av språkval och hem- och konsumentkunskap på en högstadieskola en till två gånger per vecka. Eleverna i södra Alingsås åker både kollektivtrafik och beställd buss för att ta sig till och från tätorten, eleverna i norra Alingsås åker skolbuss till Sollebrunn skola och eleverna i tätorten går eller cyklar mellan hemskola och undervisande skola.

För att ytterligare belysa kommunens skolstruktur har tillgången till ändamålsenliga lokaler inventerats, (§127 2022-12-13 BUN). Lärmiljöernas utformning påverkar möjligheterna till undervisning som är tillgänglig för alla elever vilket möjliggör undervisning av hög kvalitet som också är ekonomiskt hållbar. Avgörande är både tillgång till ändamålsenliga klassrum med tillhörande grupprum men även tillgången till specialsalar spelar roll. Utifrån tillgången till antalet klassrum i förhållande till antalet elever på skolenheten skiljer det sig mellan skolenheter. Två av de skolenheter som har sämre tillgång till både ändamålsenliga klassrum och grupprum är kommunens äldsta skolbyggnader.

God tillgång (17-20 elever per klassrum)	Medelgod tillgång (21-25 elever per klassrum)	Sämre tillgång (26-29 elever per klassrum)
7 (varav 5 med god tillgång till grupprum)	7 (varav 4 med god tillgång till grupprum)	3 (där samtliga har sämre tillgång till grupprum)

Två av kommunens skolenheter kompletteras med paviljonger. På Ingaredsskolan finns paviljonger utifrån att möta både barn- och elevunderlaget inför kommande byggnation samt att en del av

paviljongbyggnaden inhyser folkbibliotek. Även Nolbyskolan kompletteras med paviljonger för att möta elevantal.

3.3 Fördjupad beskrivning av framtida lokalbehov

I enlighet med Tillväxtprogram för Alingsås kommun, 2021–2030 är det långsiktiga målet att skapa minst 1 000 nya bostäder inom tillväxtprogrammets 10-årsperiod. De områden som kommunen planerar att utveckla är bl.a. Stadsskogen, Mjörnstranden, Ingared samt ett antal förtätningsprojekt i tätorten.

I samband med att Alingsås kommuns tillväxtavdelning arbetar med ny detaljplan för nya bostadsområden initieras en kontakt med barn- och ungdomsförvaltningen för att starta planering med att avsätta tillräckligt stor yta för allmänt ändamål med generell byggrätt. På det sättet kan kommunen agera flexibelt och långsiktigt för att kunna svara mot det kommunala servicebehovet. Markarealen ska finnas för byggnader, utemiljö, parkering och angöring. En utmaning för förvaltningen är att de tomter som avsätts för byggnationer av förskola och skola inte alltid klarar av storleken som önskad kapacitet kräver, det gäller både vid nybyggnation av förskola och grundskola. Det är viktigt att behov av storlek ses utifrån flera aspekter, ekonomiskt, pedagogiskt och att möta kommuninvånarens behov och efterfrågan.

Gällande Stadsskogen och Mjörnstranden pågår planering för ytterligare förskola och skola. Utifrån kommande behov behövs både förskola och skola upp till åk 9 för att möta upp ökat antal barn och elever i dessa nybyggnationsområden. Under oktober 2023 fattade Kommunfullmäktige (§ 183 2023.357 KS) beslut om genomförande av ny skola i Ingared och arbetet med byggnation och detaljprojektering är påbörjat under våren 2024.

Vid ny- och ombyggnation planeras, enligt ramprogram för förskola och grundskola, plats för tillagningsskock för att minska transporter och belastning vid kommunens centrala tillagningsskock.

3.4 Behovsanalys förskola

I takt med att kommunen växer beräknas efterfrågan på förskoleplatser att öka samtidigt som trendprognos för antal barn utan hänsyn till kommande byggnationer ser ut att gå neråt. Detta, tillsammans med att kommunen har förskolelokaler som inte är ändamålsenliga, gör att nya förskolor behöver byggas och/eller att befintliga förskolor behöver byggas ut.

I norra kommundelen och framförallt i Sollebrunn finns flera mindre förskolor och det finns ett behov att se över förutsättningar för en samlad förskola.

Långared förskola har kapacitet.

Det finns behov av en ny större förskola i Noltorp, dels för att ersätta Lövhyddans förskola och Nolängens förskola men även för att möta en ökande befolkning och generationsväxling i området. Tillsammans med tillväxtavdelningen ser förvaltningen även över möjlighet till byggnation för förskola på Förmannen 2 i Bolltorp i samband med planering av nya bostäder.

Arbete med en ny detaljplan för en förskola i Nalhaga med kapacitet för 120 barn pågår. Nybyggnationen av förskolan syftar till att täcka det geografiska området som Nalhaga förskola tidigare täckt samt att ge plats åt skolans verksamheter i skollokaler där det idag bedrivs förskoleverksamhet.

När norra Stadsskogen (etapp 4 och 5) samt södra Stadsskogen färdigställs kommer det finnas behov av fler förskoleplatser i området. Utifrån ökat antal barn i dessa nybyggnationsområden finns behov av ytterligare förskola. Inom etapp 5 finns en tomt planerad för förskola.

Efterfrågan på förskoleplatser i Alingsås södra kommundel är hög i förhållande till dagens lokalkapacitet och tillsammans med förväntad ökad efterfrågan behövs fler förskoleplatser. Utifrån ökad byggnation och inflyttning behöver både förskolans och skolans lokalkapacitet ökas inom de närmsta åren. I november 2022 beslutade Barn- och ungdomsnämnden om att ge förvaltningen

tillsammans med Alingsåshem i uppdrag att arbeta fram en förstudie för en förskola med 120 barn i Ingared. För att i närtid kunna erbjuda samtliga familjer förskoleplats i Alingsås södra kommun del har arbetet för en ny förskola i Ingared kompletterats med tillfälliga platser. Parallellt med förstudie för ny förskola arbetar därför förvaltningen tillsammans med Alingsåshem med en tillfällig förskola med plats för 80 barn.

3.4.1 Trendprognos förskola 2024 – 2029

Alingsås kommuns trendbaserade prognos från Statisticon 2024 pekar på att antalet barn i förskola i kommunen kommer att minska de kommande åren. Den trendbaserade prognosen utgår från de personer som är födda samt hur trenden har varit historiskt för antalet födda och in- och utflyttningar. Kommande byggnationer och dess påverkan på ökande befolkning är inte inräknade i den trendbaserade prognosen i tabellen.

Förskola 1–5 år - Totalt antal barn						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Prognos 2024	2 375	2 317	2 257	2 213	2 207	2 211
Prognos 2023	2 460	2 427	2 395	2 351	2 316	2 324
Differens 2024 vs 2023	-85	-110	-138	-138	-109	-113

Prognosen för antal barn i förskolan har minskat mot tidigare gjord prognos. Prognosen ligger till grund för Barn- och ungdomsnämndens ramtilldelning och vidare intern resurstilldelning. Differensen mellan Prognos 2023 och Prognos 2024 per år visar på svårigheter med att beräkna kommande lokalbehov utifrån antalet barn. Prognosen som gjordes år 2023 visar på fler barn jämfört med Prognosen som är gjord år 2024. Trenden är att antalet barn minskar och det är utifrån trenden och historisk beläggning samt i samarbete med tillväxtavdelningen utifrån planerade byggnationer som förvaltningen planerar lokalbehovet. Behov av förskoleplatser utifrån trendprognos ser ut att minska samtidigt som förvaltningen tillsammans med tillväxtavdelningen ser ett behov av ökning av platser i de geografiska områden där kommande bostadsbyggnationer planeras. I behovsanalysen vägs både minskningen av förskoleplatser in för att möta upp det behov av lokalkapacitet för grundskolan och planerade bostadsbyggnationer.

3.5 Behovsanalys grundskola

I Alingsås Norra kommun del finns möjlighet till ett mer effektivt nyttjande av lokaler genom att nyttja tillgänglig kapacitet i Sollebrunns skola. Kommunfullmäktige beslutade om genomförande av ombyggnation Bjärkehallen i mars 2024 (§ 40 2024.046 KS). Utgångspunkt är att med prioriterade åtgärder tillskapa en bra helhetslösning för såväl Sollebrunn skola, som för de föreningar som nyttjar lokalerna. I huvudsak har projekteringen handlat om att skapa bättre logistik i fastigheten, samt få bättre utväxling av befintliga ytor, där omdisponering av funktioner utgjort en del av lösningen.

Långared skola har kapacitet för fler elever.

Under våren 2020 startade en omfattande om- och tillbyggnad av Noltorpsskolan. Då skolan står klar kommer den ha en kapacitet för 600 elever i grundskola och 40 elever i anpassad grundskola. Första etappen av skolbyggnaden stod klar inför läsåret 2022/2023. Under hösten 2022 påbörjades byggnation av den nya idrottshallen och därefter görs en om- och tillbyggnad av tillagningskök, matsal, slöjdsal m.m. Alla etapper kommer att vara klara inför läsårsstart 2024/2025.

För att få en överblick av nuläge av lokalkapacitet samt vilka åtgärder som krävs för att kunna använda befintliga lokaler på bästa sätt arbetar förvaltningen med att ta fram olika scenarier utifrån kommande

bostadsbebyggelse och skolornas tillgänglighet för att möta nuvarande och framtida undervisning och tillgänglighet. På Nolbyskolan bedrivs undervisning i tillfälliga paviljonger för 100 elever varav 40 av dessa även har fritidshem där. Bygglovet för paviljongerna löper till och med 2025-04-20 och därefter är ytterligare en förlängning med 5 år möjlig. Det innebär att paviljongerna på Nolbyskolan kan behöva ersättas med en permanent byggnad innan tiden för bygglovet går ut. Eftersom det är långa processer ser förvaltningen tillsammans med Alingsåshem och tillväxtavdelningen över hur planeringsarbete med byggnation kan komma att bli. I samband med planeringen ser förvaltningen över hur förskolan som finns i nära anslutning till skolan kan växlas om till skolverksamhet.

Under år 2024 planeras åtgärd för att öka ventilationskapacitet på Östlyckeskolan utifrån befintligt antal elever, främst gemensamma utrymmen samt att se över möjligheter att ta emot fler elever. Nolhagaskolan kommer att ta emot fler paralleller med start från läsåret 24/25. Inför läsåret 25/26 finns behov av att se över lokalerna på Nolhagaskolan utifrån planerad elevökning med fler klasser per årskurs.

Varken Lendahlsskolan eller Gustav Adolfskolan är lokalmässigt anpassade för dagens behov av tillgängliga lärmiljöer då tillgången på grupprum och andra flexibla lösningar är kraftigt begränsade.

Stadsskogens skola har för liten kapacitet för att ta hand om den ökning av elever som kommer då norra Stadsskogen (etapp 4 och 5) samt södra Stadsskogen färdigställs. Inför detaljplaneringen av dessa områden pågår en dialog med tillväxtavdelningen. I etapp 4 finns en tomt planerad för en mindre skola samt i etapp 5 finns det en tomt planerad för större skola.

I Ingared har nya bostadsområden med blandad bebyggelse tillkommit och det pågår i dagsläget ytterligare byggnation. Utifrån ökad byggnation och inflyttning behöver skolans lokalkapacitet ökas inom de närmsta åren. Under oktober 2023 fattade Kommunfullmäktige (§ 183 2023.357 KS) beslut om genomförande av ny skola i Ingared och arbetet med byggnation och detaljprojektering är påbörjat under våren 2024. Nya Ingaredsskolan planeras att bli en nyskapande, funktionell, lokaleffektiv och hållbar F-9 skola som tillsammans med kulturhus och ungdomsverksamhet utgör en självklar mötesplats för södra kommundelens invånare i alla åldrar. Skolan mitt i samhället syftar till att bredda skolan och skolbyggnadens roll i området där den ligger. Det ska den göra delvis genom att erbjuda boende och föreningslivet i Alingsås södra kommundel en plats att träffas för aktiviteter och möten.

Februari 2024 går det 1 217 elever på kommunens tre 7 - 9 grundskolor som alla ligger i Alingsås tätort (jmf 1 178 samma period år 2023.) Skolorna tar emot elever från tätorten, Långared samt Alingsås södra kommundel. I och med att kommunen växer även utanför tätorten, främst söderut, finns anledning att se över kommande behov av skola upp till åk 9 för att möta upp ökat antal barn och elever i nybyggnationsområden. Vid en utbyggnation av Ingaredsskolan och att därigenom samla specialsalar på skolan samt en utökning av skolan för att inkludera även årskurs 7–9 möjliggörs en planering med mindre resande både inom skoldagen och till och från skolan för elever i den södra kommundelen.

3.5.1 Trendprognos grundskola 2024–2029

Alingsås kommuns trendbaserade prognos från Statisticon 2024 pekar på att antalet elever i grundskola i kommunen kommer att öka de kommande åren. Den trendbaserade prognosen utgår från de personer som är födda samt hur trenden har varit historiskt för antalet födda och in- och utflyttningar. Kommande byggnationer och dess påverkan på ökande befolkning är inte inräknade i den trendbaserade prognosen i tabellerna.

Grundskola (Åk F - 6) - Totalt antal elever						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Prognos 2024	3 814	3 829	3 882	3 883	3 850	3 778
Prognos 2023	3 751	3 772	3 769	3 806	3 799	3 759
Differens 2024 vs 2023	63	57	113	77	51	19

Grundskola (Åk 7 - 9) - Totalt antal elever						
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Prognos 2024	1 676	1 683	1 641	1 660	1 665	1 728
Prognos 2023	1 670	1 653	1 667	1 623	1 651	1 650
Differens 2024 vs 2023	6	30	-26	37	14	78

Prognosen för antal elever i grundskola har ökat mot prognos från år 2023. Prognosen ligger till grund för Barn-och ungdomsnämndens ramtilldelning och vidare intern resurstilldelning. Differensen mellan Prognos 2023 och Prognos 2024 per år visar på svårigheter med att beräkna kommande lokalbehov utifrån antalet elever. Prognosen som gjordes år 2023 visar på färre elever jämfört med prognosen som är gjord år 2024. Trenden är att antalet elever ökar och det är utifrån trenden och elevframskrivning samt i samarbete med tillväxtavdelningen utifrån planerade byggnationer som förvaltningen planerar lokalbehovet. Antalet elever utifrån trendprognos ser ut att öka och förvaltningen väger även in att ytterligare ökning av elever kommer att ske i de geografiska områden där bostadsbyggnationer planeras. För att möta det ökade behovet av lokalkapacitet för grundskolan tar behovsanalysen hänsyn till det minskade behovet av förskoleplatser samtidigt som planerade bostadsbyggnationer vägs in.

4. Objektlista

Identifierat behov
Förstudie
Detaljplan
Projektering
Genomförande

VERKSAMHET	NYBYGGNAD	OMBYGGNAD	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Noltorpsskolan	X	X	X					
Ingaredsskolan	X	X	X	X	X	X		
Bjärkehallen		X		X				
Nolhaga förskola	X		X					
Ingared förskola	X		X					
Förskola i Sollebrunn	X							
Förskola i Noltorp	X							
Förskola i Bolltorp	X							
Förskola i Stadsskogen	X							
Nolbyskolan		X						
Skola i Stadsskogen	X							

Tabellen ovan är en sammanfattning över identifierat behov utifrån kommande bostadsbyggnationer, förändringar i barn- och elevantal och samordningsvinster med fysisk lärmiljö, social lärmiljö, pedagogisk lärmiljö och kompetensförsörjning.

5. Prognos och kostnadsutveckling

Budgeterad hyreskostnad för Barn- och ungdomsnämnden är 151 780 tkr år 2024.

Prognostiserad hyreskostnad för Barn- och ungdomsnämnden är 162 200 tkr år 2025.

Skillnad mellan prognostiserad hyreskostnad 2025 och budgeterad hyreskostnad 2026 är helårskostnad för Noltorpsskolan, ökade hyror för Nolängen och Lövhuddan förskola på grund av renovering samt uppräknig av samtliga hyror. Lokalhyran för pågående byggnation av Ingaredsskolan samt ombyggnation av Bjärkehallen är inte medräknad i prognostiserad hyreskostnad för år 2025.

5.1 Hyrorna varierar

Hyrorna varierar mellan olika förskolor och skolor beroende på att lokalerna är olika och byggda vid olika tid. Nyproducerade enheter innebär en högre hyra och små enheter är dyrare i relation till kapacitet än vad större enheter är vilket innebär att det är kostnadseffektivt att planera för större enheter vid nybyggnation.

5.2 Paviljonger

För att lösa ett akut behov av lokaler kan paviljonger hyras. De tillfälliga lokalerna kan vara ett bra alternativ ur ett kortsiktigt perspektiv men på lång sikt blir det en dyr lösning som också har begränsningar i lokalernas funktion och utformning. Sett till enbart hyra per kvm för paviljong är skillnaden inte så stor men utifrån hela kostnaden med både etableringen och avetablering av paviljongen så handlar det ofta om stora belopp som inte kan ingå i den årliga hyran utan är en direktkostnad. Varför den inte kan ingå i den årliga hyran beror på att tiden för paviljongen ska vara kort.

Datum: 2024-04-30
Handläggare: Kristina Jakobsson
Diariernr: 2024.139 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Lokalförsörjningsplan 2024-2029

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämndens lokalförsörjningsplan ingår som en del i kommunens övergripande lokalförsörjningsplan. Underlaget ska ligga till grund för de beslut om utveckling och förändring som tas inom lokalförsörjning både i barn- och ungdomsnämndens och i kommunens Budget.

Planen revideras årligen och visar innevarande år och fem år framåt för att åskådliggöra hur verksamheten bedrivs idag, samt redovisar det uppskattade behovet av förskol- och skollokaler för perioden 2024-2029.

Förvaltningens yttrande

Alingsås är en kommun under tillväxt. Det byggs mycket bostäder och planeras för nya bostadsområden samtidigt som förtätning av redan befintliga bostadsområden pågår. Barn och elever ökar i takt med att kommunen växer. Både omfördelning mellan verksamheter i befintliga verksamhetslokaler och behov av om- och nybyggnation för både förskolor och skolor kommer att kunna möta ökat barn- och elevantal.

I samband med att Alingsås kommuns tillväxtavdelning arbetar med ny detaljplan för nya bostadsområden initieras en kontakt med barn- och ungdomsförvaltningen för att starta planering med att avsätta tillräckligt stor yta för allmänt ändamål med generell byggrätt. På det sättet kan kommunen agera flexibelt och långsiktigt för att kunna svara mot det kommunala servicebehovet. Markarealen ska finnas för byggnader, utemiljö, parkering och angöring. En utmaning för förvaltningen är att de tomter som avsätts för byggnationer av förskola och skola inte alltid klarar av storleken som önskad kapacitet kräver, det gäller både vid nybyggnation av förskola och grundskola. Det är viktigt att behov av storlek ses utifrån flera aspekter, ekonomiskt, pedagogiskt och att möta kommuninvånarnas behov och efterfrågan.

I Alingsås norra kommundel möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande. I Alingsås tätort möter lokalkapaciteten behovet av platser övergripande medan det skiljer sig mellan geografiska områden. Planering av placeringsskolor kommer att behöva ses över som en följd av nybyggnation och skolornas placering i relation till växande bostadsområden. I Alingsås södra kommundel finns behov av utökade lokaler både i nuläge och framåt som en följd av nybyggnation av bostäder i framförallt Ingared. För flera områden i Alingsås är en utmaning att många enheter är små och utifrån både organisatoriska och ekonomiska aspekter behöver större enheter planeras vid om- och nybyggnation.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden fastställer lokalförsörjningsplan 2024-2029

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Helena Balte
Förvaltningschef

Kristina Jakobsson
Administrativ chef

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2024-04-30

Tillgång till och deltagande i förskola

4

2024.140 BUN

2024-05-07

§ 25 2024.140 BUN

Tillgång till och deltagande i förskola

Ärendebeskrivning

Enligt Skollagen 8 kap §14 ska en kommun erbjuda en plats i förskola inom fyra månader när vårdnadshavare har anmält önskemål om det.

Den 2 juli 2023 trädde nya bestämmelser i kraft som syftar till aktivt verka för att fler barn deltar i förskolan. Om ett barn har rätt till allmän förskola och barnet är född utomlands eller har vistats i Sverige sedan högst fem år, ska kommunen erbjuda en plats även utan att något önskemål om förskola har anmälts (Skollagen 8 kap § 14a). Skollagens nya bestämmelser innebär också att kommunen ska ta kontakt med vårdnadshavare till barn med rätt till allmän förskola, som inte har plats, för att informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år och inför varje höst och vår så länge barnet inte har plats i förskola (Skollagen 8 kap §12a).

Med utgångspunkt från bestämmelserna om att erbjuda plats inom fyra månader och de nya bestämmelserna om uppsökande verksamhet redovisar förvaltningen ett nuläge.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 30 juni 2024 lämnat följande yttrande:

Kommunen håller garantitiden på fyra månader, som innebär att vårdnadshavare erbjuds plats inom 4 månader från dagen de ansöker. I vissa områden och/eller vissa förskolor kan vårdnadshavare få erbjudanden om förskoleplats på annan förskola eller i annat område än önskat. Södra kommundelen har fortsatta utmaningar med platsförsörjning. Aktuell prognos visar en balans mellan lokalkapacitet och barnantal under 2025/2026.

Utifrån lag om uppsökande verksamhet kommer förvaltningen besöka öppna förskolor för att informera om förskola. Förvaltningen har distribuerat foldrar om förskolan till platsen där nyblivna föräldrar kan vistas, såsom öppna förskolor, BVC, bibliotek och liknande platser. Förvaltningen har även skickat hem information till barn som har rätt till allmän förskola och som inte har förskoleplats. Detta syftar till att nå ut till vårdnadshavare som kan ha intresse av att lära sig mer om förskolans syfte och deras barns rätt till förskola. Genom att distribuera foldrar på flera ställen ökar chansen att nå ut till en bredare målgrupp.

I april 2024 finns det 2384 barn i förskoleåldern (1-5 år) som är inskrivna i fristående eller kommunal förskola i Alingsås kommun. Inför hösten 2024 har 116 barn i förskoleåldern inte en placering. Av dessa har förvaltningen identifierat 33 barn med rätt till allmän förskola som varken har en placering eller står i kö till placering. Det utgör 2,1% av barn med den aktuella åldern i Alingsås kommun. I dagsläget är inga barn i kommunen inskrivna i pedagogisk omsorg. Enligt särskilda bestämmelser som trädde i kraft hösten 2023 har förvaltningen erbjudit plats till barn som är födda utomlands eller som vistats i Sverige högst 5 år.

2024-05-07

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Redovisningen godkänns

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Tillgång till och deltagande i förskola

Datum: 2024-04-30
Handläggare: Jonas Nordlander
Diariernr: 2024.140 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Tillgång till och deltagande i förskola

Ärendebeskrivning

Enligt Skollagen 8 kap §14 ska en kommun erbjuda en plats i förskola inom fyra månader när vårdnadshavare har anmält önskemål om det.

Från och med 2 juli 2023 träder nya bestämmelser i kraft som syftar till aktivt verka för att fler barn deltar i förskolan. Om ett barn har rätt till allmän förskola och barnet är född utomlands eller har vistats i Sverige sedan högst fem år, ska kommunen erbjuda en plats även utan att något önskemål om förskola har anmälts (Skollagen 8 kap § 14a). Skollagens nya bestämmelser innebär också att kommunen ska ta kontakt med vårdnadshavare till barn med rätt till allmän förskola, som inte har plats, för att informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år och inför varje höst och vår så länge barnet inte har plats i förskola (Skollagen 8 kap §12a).

Med utgångspunkt från bestämmelserna om att erbjuda plats inom fyra månader och de nya bestämmelserna om uppsökande verksamhet redovisar förvaltningen ett nuläge.

Förvaltningens yttrande

Kommunen håller garantitiden på fyra månader, som innebär att vårdnadshavare erbjuds plats inom 4 månader från dagen de ansöker. I vissa områden och/eller vissa förskolor kan vårdnadshavare få erbjudanden om förskoleplats på annan förskola eller i annat område än önskat. Södra kommundelen har fortsatta utmaningar med platsförsörjning. Aktuell prognos visar en balans mellan lokalkapacitet och barnantal under 2025/2026.

Utifrån lag om uppsökande verksamhet kommer förvaltningen besöka öppna förskolor för att informera om förskola. Förvaltningen har distribuerat foldrar om förskolan till platsen där nyblivna föräldrar kan vistas, såsom öppna förskolor, BVC, bibliotek och liknande platser. Förvaltningen har även skickat hem information till barn som har rätt till allmän förskola och som inte har förskoleplats. Detta syftar till att nå ut till vårdnadshavare som kan ha intresse av att lära sig mer om förskolans syfte och deras barns rätt till förskola. Genom att distribuera foldrar på flera ställen ökar chansen att nå ut till en bredare målgrupp.

I april 2024 finns det 2384 barn i förskoleåldern (1-5 år) som är inskrivna i fristående eller kommunal förskola i Alingsås kommun. Inför hösten 2024 har 116 barn i förskoleåldern inte en placering. Av dessa har förvaltningen identifierat 33 barn med rätt till allmän förskola som varken har en placering eller står i kö till placering. Det utgör 2,1% av barn med den aktuella åldern i Alingsås kommun. I dagsläget är inga barn i kommunen inskrivna i pedagogisk omsorg. Enligt särskilda bestämmelser som trädde i kraft hösten 2023 har förvaltningen erbjudit plats till barn som är födda utomlands eller som vistats i Sverige högst 5 år.

Ekonomisk bedömning

Beslutet har ingen ekonomisk påverkan

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns

Helena Balte
Förvaltningschef

Jonas Nordlander
Planeringsstrateg

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2024-04-30

Uppföljning frånvaro 23/24

5

2023.417 BUN

2024-05-07

§ 26 2023.417 BUN

Uppföljning frånvaro 23/24

Ärendebeskrivning

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå kontinuerligt planera, följa upp, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3§ skollagen). Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet följer skolorna inom barn- och ungdomsförvaltningen kontinuerligt alla elevers närvaro.

När en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn starta en utredning (7 kap. 19§ skollagen). När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. Utifrån vad utredningen visar beslutar sedan rektor om en handlingsplan att arbeta utifrån för att främja elevens närvaro.

I det här ärendet rapporterar barn- och ungdomsförvaltningen antalet pågående handlingsplaner för att motverka problematisk skolfrånvaro tillsammans med statistik för frånvaro för samtliga skolplacerade elever i Alingsås kommunala skolor. Frånvaron följs och analyseras på huvudmannanivå i tre perioder under läsåret och rapporteras till barn- och ungdomsnämnden.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 30 juni 2024 lämnat följande yttrande:

Arbetet med att främja närvaro börjar i förskolan där också grunden till samverkan med vårdnadshavare läggs. I förskolans och skolans främjande och förebyggande arbete görs insatser för att skapa ett gott klimat där barn och elever känner sig trygga, mår bra och trivs i förskolan och skolan. I skolan kompletteras arbetet med ytterligare insatser riktat till elever som riskerar att utveckla omfattande frånvaro. Närvarofrämjande arbete och arbete för att motverka och minska frånvaro är ett av Barn- och ungdomsförvaltningens prioriterade områden.

Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar utifrån en förvaltningsgemensam riktlinje som kompletteras med lokala rutiner på respektive skola. Enligt riktlinjen ska särskilt arbete med frånvaron påbörjas då en elev har 15% frånvaro eller tidigare om det föreligger oro. Initialt handlar det om att ta kontakt med vårdnadshavare och uppmärksamma dem på att frånvaron är högre än vad som förväntas. Om det efter dessa kontakter bedöms som nödvändigt inleds en frånvaroutredning. Det finns många anledningar till att en elev har frånvaro, längre sjukdomsperioder så som influensa eller en semesterresa är vanliga orsaker och därför i regel inte en källa till oro. Genom frånvaroutredningen avgörs om en särskild handlingsplan och riktade närvarofrämjande insatser behövs.

Antal pågående handlingsplaner utifrån upprättade frånvaroutredning (per 2024-02-23)

	Antal, totalt	Antal, flickor	Antal, pojkar
--	---------------	----------------	---------------

Utdragsbestyrkande

2024-05-07

F-3	11	4	7
4-6	44	20	24
7-9	83	56	27
Totalt F-9	138	80	58

Antal avslutade och nya handlingsplaner

31 avslutade handlingsplaner och 66 nya handlingsplaner upprättades perioden 2023-10-30 till 2024-02-23.

Frånvaro fördelat per frånvarointervall

Perioden 2023-10-30 till 2024-02-23.

	15,0%-24,9%	25,0%-49,9%	50,0%-100%
F-3	294	108	6
4-6	224	106	13
7-9	312	185	71
Totalt F-9	830	399	90

Analys av frånvaron

Frånvaron mätt som andel elever som har högre frånvaro än 15 procent i mätperiod 2 är högre än i period 1 under läsåret 2023/2024 men lägre än motsvarande period läsåret 2022/2023. Mönstret för hur frånvaron utvecklas under läsårets gång är lika mellan läsåren. Att frånvaron är högre i period 2 än period 1 bedöms bero på en naturlig ökning av sjukfrånvaron under vintermånaderna.

Att frånvaron minskar gentemot föregående läsår är glädjande och kan indikera att det arbete som pågår avseende att främja närvaro och förebygga frånvaro ger resultat. Det saknas dock möjligheter att göra jämförelser med utvecklingen i andra kommuner eller riket som helhet.

Minskningen syns tydligast för elever med frånvaro i spannet 15-24,9 procent. Gällande elever med en frånvaro mellan 50 och 100 procent syns en ökning jämfört med föregående år och det är främst gruppen flickor som står för ökningen. Antalet handlingsplaner har ökat jämfört med föregående period och jämfört med förra året. Att antalet handlingsplaner är högre innevarande läsår kan bero på att rutinerna för upptäckt och utredningar av frånvaro utvecklats men kan också bero på att antalet elever med frånvaro mellan 50 och 100 procent har ökat. I utredningen Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera! (SOU 2016:94) redogörs för att tidig frånvaro är en risk för fortsatt frånvaro och de tidiga insatser som har genomförts för att uppmärksamma vårdnadshavare och elever har givit effekt. På längre sikt

2024-05-07

förväntas därför en lägre total närvaro ge effekt i form av färre elever med omfattande frånvaro men ännu syns inte denna effekt.

Av enheternas analyser framgår det att satsningar görs på förebyggande och främjande insatser för att främja skolnärvaro. Inom ramen för arbetet beskrivs bland annat fokus på trygghet, relationer och tillgänglighet. Det framkommer också hur skolorna arbetar för att följa upp och uppmärksamma frånvaro som kan utvecklas till problematisk skolfrånvaro.

Barn- och ungdomsförvaltningen konstaterar att det fortsatt behöver fortgå utvecklingsarbete vid enheterna för att långsiktigt främja hög närvaro och förebygga frånvaro. Det bedöms också behövas fortsatt utvecklingsarbete avseende aktiva åtgärder för elever med problematisk skolfrånvaro. Respektive elevhälsoteam har fortsatt att utveckla arbetet med att stötta övrig skolpersonal med att tidigt uppmärksamma tecken på problematisk skolfrånvaro och planera rätt insatser för eleverna.

Sammantaget har arbetet med att öka närvaron i enlighet med "rutin för skolplikt och frånvaro" utvecklats och förbättrats i Barn- och ungdomsförvaltningen. Totalt sett är frånvaron lägre än föregående år. Närvarofrämjande arbete och arbete för att motverka och minska frånvaro är fortsatt ett prioriterat område.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Barn- och ungdomsnämnden följer fortsatt arbetet med att utreda orsaker till frånvaro och vidta åtgärder på såväl enhetsnivå som huvudmannanivå för att öka närvaro samt enheternas arbete med handlingsplaner för elever med hög eller oroande frånvaro.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse redovisning frånvaro 23/24
- Uppföljning frånvaro lå 2324 mätperiod 2

Datum: 2024-04-30
Handläggare: Christian Jerhov
Diariernr: 2023.417 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Redovisning frånvaro 23/24

Ärendebeskrivning

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå kontinuerligt planera, följa upp, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen (4 kap. 3§ skollagen). Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet följer skolorna inom barn- och ungdomsförvaltningen kontinuerligt alla elevers närvaro.

När en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn starta en utredning (7 kap. 19§ skollagen). När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. Utifrån vad utredningen visar beslutar sedan rektor om en handlingsplan att arbeta utifrån för att främja elevens närvaro.

I det här ärendet rapporterar barn- och ungdomsförvaltningen antalet pågående handlingsplaner för att motverka problematisk skolfrånvaro tillsammans med statistik för frånvaro för samtliga skolplacerade elever i Alingsås kommunala skolor. Frånvaron följs och analyseras på huvudmannanivå i tre perioder under läsåret och rapporteras till barn- och ungdomsnämnden.

Förvaltningens yttrande

Arbetet med att främja närvaro börjar i förskolan där också grunden till samverkan med vårdnadshavare läggs. I förskolans och skolans främjande och förebyggande arbete görs insatser för att skapa ett gott klimat där barn och elever känner sig trygga, mår bra och trivs i förskolan och skolan. I skolan kompletteras arbetet med ytterligare insatser riktat till elever som riskerar att utveckla omfattande frånvaro. Närvarofrämjande arbete och arbete för att motverka och minska frånvaro är ett av Barn- och ungdomsförvaltningens prioriterade områden.

Barn- och ungdomsförvaltningen arbetar utifrån en förvaltningsgemensam riktlinje som kompletteras med lokala rutiner på respektive skola. Enligt riktlinjen ska särskilt arbete med frånvaron påbörjas då en elev har 15% frånvaro eller tidigare om det föreligger oro. Initialt handlar det om att ta kontakt med vårdnadshavare och uppmärksamma dem på att frånvaron är högre än vad som förväntas. Om det efter dessa kontakter bedöms som nödvändigt inleds en frånvaroutredning. Det finns många anledningar till att en elev har frånvaro, längre sjukdomsperioder så som influensa eller en semesterresa är vanliga orsaker och därför i regel inte en källa till oro. Genom frånvaroutredningen avgörs om en särskild handlingsplan och riktade närvarofrämjande insatser behövs.

Antal pågående handlingsplaner utifrån upprättade frånvaroutredning (per 2024-02-23)

	Antal, totalt	Antal, flickor	Antal, pojkar
F-3	11	4	7
4-6	44	20	24
7-9	83	56	27
Totalt F-9	138	80	58

Antal avslutade och nya handlingsplaner

31 avslutade handlingsplaner och 66 nya handlingsplaner upprättades perioden 2023-10-30 till 2024-02-23.

Frånvaro fördelat per frånvarointervall

Perioden 2023-10-30 till 2024-02-23.

	15,0%-24,9%	25,0%-49,9%	50,0%-100%
F-3	294	108	6
4-6	224	106	13
7-9	312	185	71
Totalt F-9	830	399	90

Analys av frånvaron

Frånvaron mätt som andel elever som har högre frånvaro än 15 procent i mätperiod 2 är högre än i period 1 under läsåret 2023/2024 men lägre än motsvarande period läsåret 2022/2023. Mönstret för hur frånvaron utvecklas under läsårets gång är lika mellan läsåren. Att frånvaron är högre i period 2 än period 1 bedöms bero på en naturlig ökning av sjukfrånvaron under vintermånaderna.

Att frånvaron minskar gentemot föregående läsår är glädjande och kan indikera att det arbete som pågår avseende att främja närvaro och förebygga frånvaro ger resultat. Det saknas dock möjligheter att göra jämförelser med utvecklingen i andra kommuner eller riket som helhet.

Minskningen syns tydligast för elever med frånvaro i spannet 15-24,9 procent. Gällande elever med en frånvaro mellan 50 och 100 procent syns en ökning jämfört med föregående år och det är främst gruppen flickor som står för ökningen. Antalet handlingsplaner har ökat jämfört med föregående period och jämfört med förra året. Att antalet handlingsplaner är högre innevarande läsår kan bero på att rutinerna för upptäckt och utredningar av frånvaro utvecklats men kan också bero på att antalet elever med frånvaro mellan 50 och 100 procent har ökat. I utredningen Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera! (SOU 2016:94) redogörs för att tidig frånvaro är en risk för fortsatt frånvaro och de tidiga insatser som har genomförts för att uppmärksamma vårdnadshavare och elever har givit effekt. På längre sikt förväntas därför en lägre total närvaro ge effekt i form av färre elever med omfattande frånvaro men ännu syns inte denna effekt.

Av enheternas analyser framgår det att satsningar görs på förebyggande och främjande insatser för att främja skolnärvaro. Inom ramen för arbetet beskrivs bland annat fokus på trygghet, relationer och tillgänglighet. Det framkommer också hur skolorna arbetar för att följa upp och uppmärksamma frånvaro som kan utvecklas till problematisk skolfrånvaro. Barn- och ungdomsförvaltningen konstaterar att det fortsatt behöver fortgå utvecklingsarbete vid enheterna för att långsiktigt främja hög närvaro och förebygga frånvaro. Det bedöms också behövas fortsatt utvecklingsarbete avseende aktiva åtgärder för elever med problematisk skolfrånvaro. Respektive elevhälsoteam har fortsatt att utveckla arbetet med att stötta övrig skolpersonal med att tidigt uppmärksamma tecken på problematisk skolfrånvaro och planera rätt insatser för eleverna.

Sammantaget har arbetet med att öka närvaron i enlighet med "rutin för skolplikt och frånvaro" utvecklats och förbättrats i Barn- och ungdomsförvaltningen. Totalt sett är

frånvaron lägre än föregående år. Närvarofrämjande arbete och arbete för att motverka och minska frånvaro är fortsatt ett prioriterat område.

Ekonomisk bedömning

Beslutet medför inga kostnader

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden följer fortsatt arbetet med att utreda orsaker till frånvaro och vidta åtgärder på såväl enhetsnivå som huvudmannanivå för att öka närvaro samt enheternas arbete med handlingsplaner för elever med hög eller oroande frånvaro.

Helena Balte
Förvaltningschef

Christian Jerhov
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2024-04-30

Frånvaroanalys

Barn- och ungdomsförvaltningen

2023-10-30 till 2023-02-23

1. Elevers frånvaro

Närvarofrämjande arbete och arbete för att motverka och minska frånvaro är ett av Barn- och ungdomsförvaltningens prioriterade områden.

Elever i förskoleklassen, grundskolan och anpassad grundskola ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Om en elev har upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (Skollagen 7 kap.).

Som en del av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete enligt skollagens 4 kapitel genomför Barn- och ungdomsförvaltningen tre gånger per läsår en fördjupad analys av elevers frånvaro på huvudmannanivå. Analyserna tar sin utgångspunkt i respektive skolas analys. Varje enhet följer och analyserar elevers frånvaro med syfte att främja närvaro, såväl på individ- som gruppnivå. Enheterna arbetar med att analysera skolans resultat löpande under året och vid tre tillfällen varje verksamhetsår sammanställs och analyseras närvaron vid respektive skola. De tre mätperioderna som analyseras är:

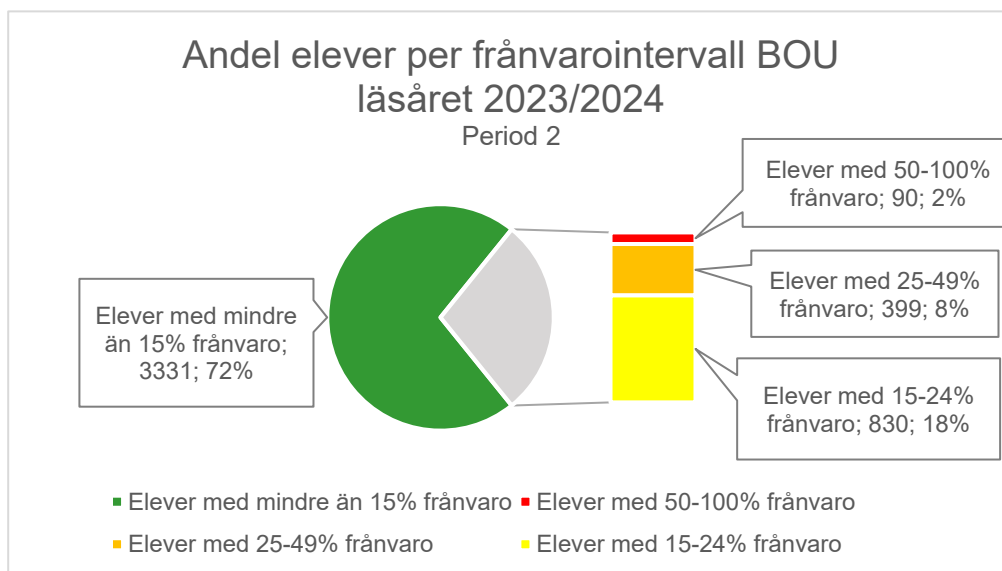
- Mätperiod 1: Skolstartsdagen till och med fredag v. 43.
- Mätperiod 2: Måndag v. 44 till och med fredag v. 8.
- Mätperiod 3: Måndag v. 9 till och skolavslutningsdagen.

I analysarbetet följs elevers frånvaro i fyra frånvarointervall räknade i procent: 0-14,9, 15-24,9, 25-49,9 och 50-100 procent. Analyserna rapporteras tre gånger per år till Barn- och ungdomsnämnden. Syftet med huvudmannens regelbundna uppföljningar och analyser är dels att följa utvecklingen avseende elevernas närvaro och frånvaro, dels att identifiera behov av utvecklingsinsatser på huvudmannanivå.

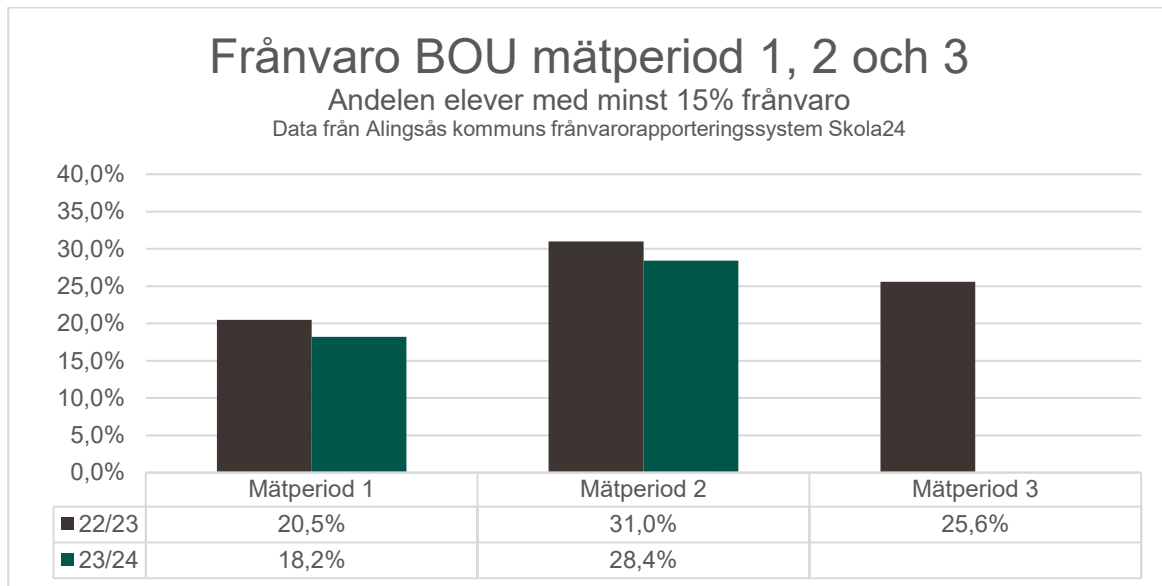
Skolfrånvaro består av alla sorters frånvaro, både anmäld och oanmäld. Till frånvaro räknas när eleven är borta del av lektion, hela lektioner och hela skoldagar som eleven borde varit på enligt schemalaggningen. Barn- och ungdomsförvaltningen har ett digitalt system för registrering av frånvaro. Det finns förvaltningsgemensamma rutiner för hur frånvaro ska rapporteras och hanteras i systemet. En viktig del i arbetet är att använda de systematiska och kontinuerliga uppföljningarna av närvaron på såväl grupp- som individnivå är att följa resultatet av beslutade insatser, att utgöra en grund för enhetens arbete med att utveckla sitt närvarofrämjande arbete och att fungera som ett system för att tidigt uppmärksamma elever som är på väg att utveckla en problematisk skolfrånvaro så att åtgärder kan sättas in tidigt.

Barn- och ungdomsförvaltningens rutin för skolplikt och närvaro utgår ifrån gällande lagstiftning samt forskning och beprövad erfarenhet bland annat utifrån utredningen *Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera!* (SOU 2016:94). Rutinen kompletteras med gemensamma mallar för utredning och handlingsplan för att öka elevens närvaro som baseras på aktuell forskning och beprövad erfarenhet. Dokumenten är ett stöd för att kartlägga resurser och hinder i arbetet med ökad skolnärvaro. Handlingsplanerna utformas utifrån elevens behov. Alla skolans professioner har stöd av dokumenten. Beroende på elevens behov så kan handlingsplanen utformas för att beröra ett brett spektrum av insatser eller en mindre bredd av insatser.

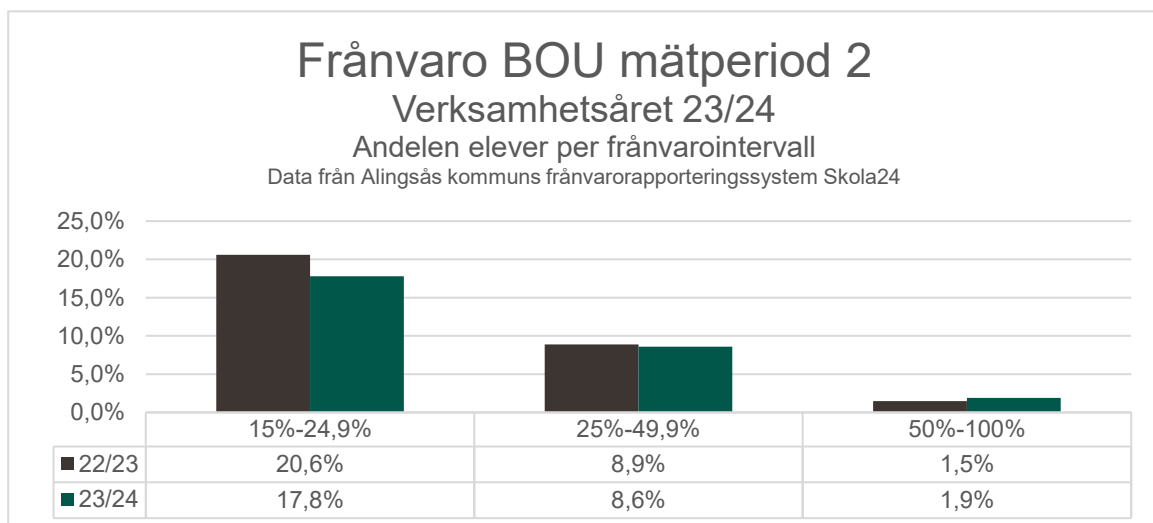
1.1. Total frånvaro

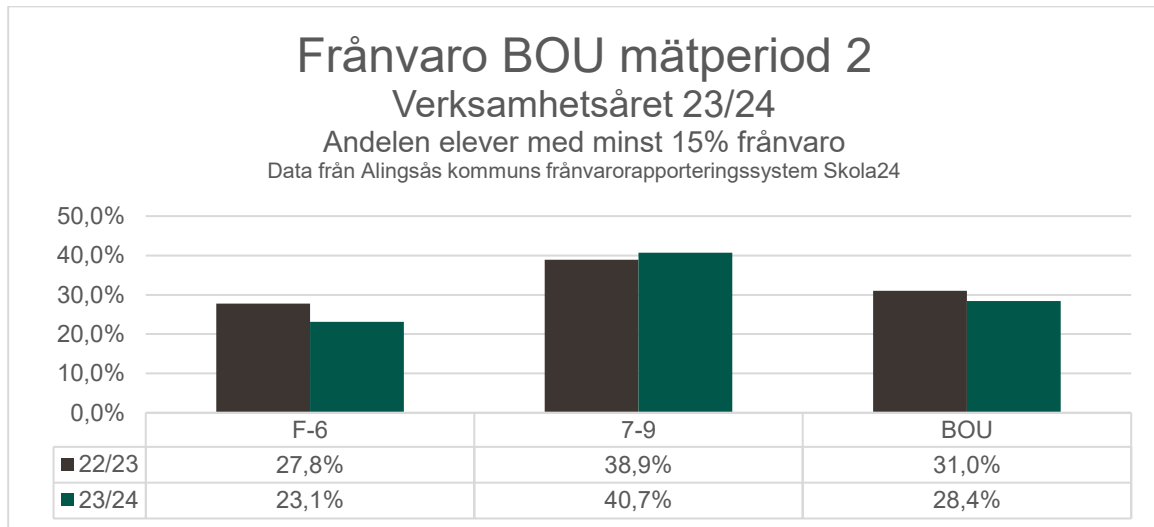
Totalt har 28 procent av eleverna en frånvaro om 15 procent eller mer av undervisningstiden. För F-6-enheterna konstateras små variationer mellan gruppen flickor och gruppen pojkars frånvaro. I årskurs 7 till 9 finns ett tydligare mönster där gruppen flickor har en större frånvaro än gruppen pojkar, framförallt avseende frånvaro mellan 50 och 100 procent. Frånvaron består, på samma sätt som vid tidigare uppföljningar, till övervägande del av vårdnadshavare som har sjukanmält sitt barn och i viss utsträckning kombinerat med beviljad ledighet. En del av eleverna har en högre frånvaro under perioden endast på grund av beviljad ledighet.

Under den aktuella mätperioden har andelen elever med frånvaro på 15 procent eller mer minskat med 2,6 procentenheter jämfört med motsvarande mätperiod föregående år. Skillnaderna mellan läsåren 2022/2023 och innevarande läsår, 2023/2024, är likvärdiga för mätperiod 1 och 2. Utvecklingen visar att andelen elever som har minst 15 procent frånvaro hittills under läsåret är lägre än närmast föregående läsår.

Minskningen i frånvaro över 15 procent, i jämförelse med motsvarande mätperiod föregående läsår, har framförallt skett i intervallet 15-24,9 procent. Minskningen i intervallet 25-49,9 procent är relativt liten. I intervallet 50-100 procent frånvaro syns en ökning. Ökningen har främst skett i gruppen flickor i årskurs 7 till 9.

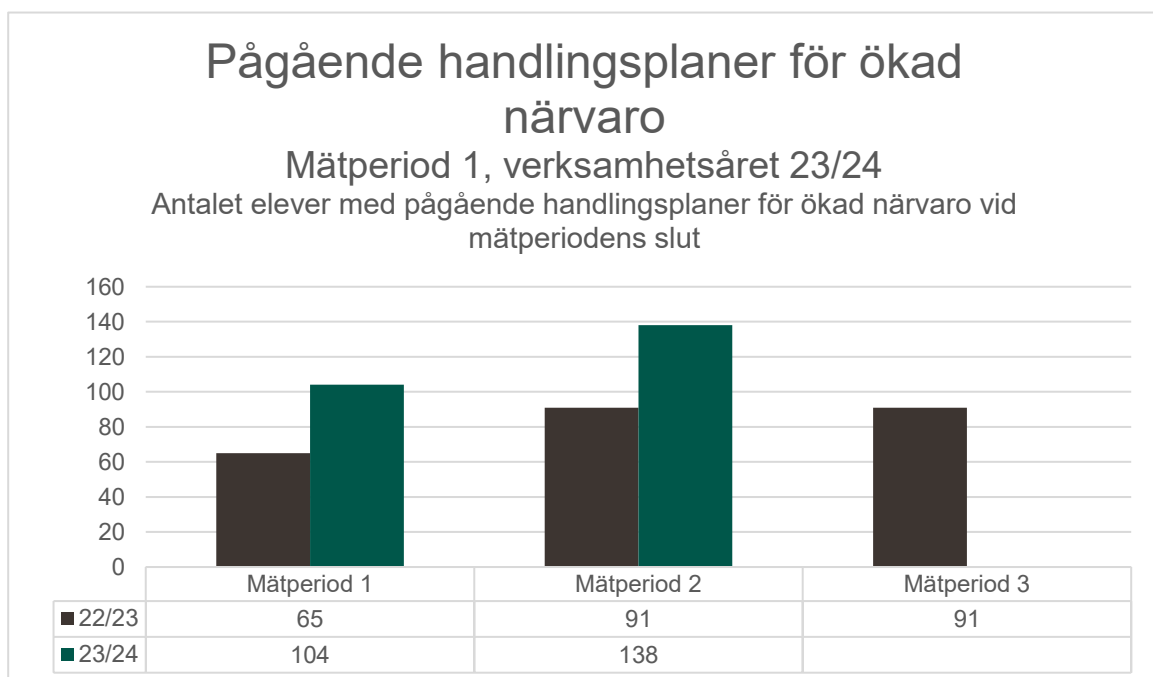

Under den aktuella mätperioden har andelen elever med frånvaro på 15 procent eller mer minskat för årskurs F till 6 jämfört med motsvarande mätperiod föregående år. För årskurs 7 till 9 har andelen ökat något.

1.2. Pågående handlingsplaner för ökad närvaro

Innan en frånvaroutredning påbörjas sker ett arbete enligt rutinen där mentor/klasslärare har kontakt och samtal med vårdnadshavare och i förekommande fall elev i syfte att bedöma om frånvaron behöver utredas. Detta är det första steget i arbetet och är en viktig tidig insats och mycket av den frånvaro som skulle kunna utvecklas på sikt kan förebyggas genom tidiga insatser. När en frånvaroutredning är genomförd formuleras en handlingsplan för ökad närvaro, varefter ett systematiskt arbete med handlingsplanen och uppföljningar av genomförda insatser påbörjas. Det kan också vid de tidiga samtalen framkomma att det är obehövligt med en frånvaroutredning. I de fall det är obehövligt behöver ingen frånvaroutredning genomföras. Exempel på fall där det är obehövligt med en frånvaroutredning är vid ledigheter som beviljats och sjukdomsperioder där det är uppenbart att det inte finns någon koppling till förhållanden i framförallt skola eller hem t.ex. enstaka tillfällen med influensa. Detta är en bedömning som görs av rektor.

När en utredning om en elevs frånvaro visat att insatser behöver genomföras för att öka elevens närvaro upprättas en handlingsplan. Barn- och ungdomsförvaltningen följer löpande de elever som har problematisk skolfrånvaro genom sammanställning av pågående handlingsplaner för ökad närvaro.

Antalet pågående handlingsplaner är högre än motsvarande mätperiod under förra läsåret (47 fler). Handlingsplaner är vanligare i årskurs 7 till 9 än i lägre årskurser och det är fler flickor än pojkar som har handlingsplaner.

1.3. Slutsatser

Frånvaron mätt som andel elever som har högre frånvaro än 15 procent i mätperiod 2 är högre än i period 1 under läsåret 2023/2024 men lägre än motsvarande period läsåret 2022/2023. Mönstret för hur frånvaron utvecklas under läsårets gång är lika mellan läsåren. Att frånvaron är högre i period 2 än period 1 bedöms bero på en naturlig ökning av sjukfrånvaron under vintermånaderna.

Att frånvaron minskar gentemot föregående läsår är glädjande och kan indikera att det arbete som pågår avseende att främja närvaro och förebygga frånvaro ger resultat. Det saknas dock möjligheter att göra jämförelser med utvecklingen i andra kommuner eller riket som helhet.

Minskningen syns tydligast för elever med frånvaro i spannet 15-24,9 procent. Gällande elever med en frånvaro mellan 50 och 100 procent syns en ökning jämfört med föregående år och det är främst gruppen flickor som står för ökningen. Antalet handlingsplaner har ökat jämfört med föregående period och jämfört med förra året. Att antalet handlingsplaner är högre innevarande läsår kan bero på att rutinerna för upptäckt och utredningar av frånvaro utvecklats men kan också bero på att antalet elever med frånvaro mellan 50 och 100 procent har ökat. I utredningen *Saknad! Uppmärksamma elevers frånvaro och agera!* (SOU 2016:94) redogörs för att tidig frånvaro är en risk för fortsatt frånvaro och de tidiga insatser som har genomförts för att uppmärksamma vårdnadshavare och elever har givit effekt. På längre sikt förväntas därför en lägre total närvaro ge effekt i form av färre elever med omfattande frånvaro men ännu syns inte denna effekt.

Av enheternas analyser framgår det att satsningar görs på förebyggande och främjande insatser för att främja skolnärvaro. Inom ramen för arbetet beskrivs bland annat fokus på trygghet, relationer och tillgänglighet. Det framkommer också hur skolorna arbetar för att följa upp och uppmärksamma frånvaro som kan utvecklas till problematisk skolfrånvaro.

Barn- och ungdomsförvaltningen konstaterar att det fortsatt behöver fortgå utvecklingsarbete vid enheterna för att långsiktigt främja hög närvaro och förebygga frånvaro. Det bedöms också behövas fortsatt utvecklingsarbete avseende aktiva åtgärder för elever med problematisk skolfrånvaro. Respektive elevhälsoteam har fortsatt att utveckla arbetet med att stötta övrig skolpersonal med att tidigt uppmärksamma tecken på problematisk skolfrånvaro och planera rätt insatser för eleverna.

Sammantaget har arbetet med att öka närvaron i enlighet med "rutin för skolplikt och frånvaro" utvecklats och förbättrats i Barn- och ungdomsförvaltningen. Totalt sett är frånvaron lägre än föregående år. Närvarofrämjande arbete och arbete för att motverka och minska frånvaro är fortsatt ett prioriterat område.

**Sammanträdestider för
Barn- och
ungdomsnämnden 2024**

6

2023.400 BUN

2024-05-07

§ 28 2023.400 BUN

Sammanträdestider för Barn- och ungdomsnämnden 2024

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden beslutar om sammanträdesdagar för barn- och ungdomsnämnden (BUN).

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 30 juni 2024 lämnat följande yttrande:

Barn- och ungdomsnämnden beslutade om sammanträdesdagar för 2024 23-11-24 § 86. Med anledning av att nämndens sammanträde sammanfaller med presidiedialog, där ordförande, vice ordförande samt förvaltningschef deltar, föreslås nytt datum för sammanträde i september.

Förslagsvis flyttas barn- och ungdomsnämndens sammanträde från 24 september till 17 september.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut: Barn- och ungdomsnämnden beslutar att ändra sammanträdesdatum från den 24 september 2024 till den 17 september 2024.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Justering av sammanträdestider 2024

Datum: 2024-04-30
Handläggare: Karin Berg
Diariernr: 2023.400 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Justering av sammanträdestider 2024

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden beslutar om sammanträdesdagar för barn- och ungdomsnämnden (BUN).

Förvaltningens yttrande

Barn- och ungdomsnämnden beslutade om sammanträdesdagar för 2024 23-11-24 § 86. Med anledning av att nämndens sammanträde sammanfaller med presidiedialog, där ordförande, vice ordförande samt förvaltningschef deltar, föreslås nytt datum för sammanträde i september.

Förslagsvis flyttas barn- och ungdomsnämndens sammanträde från 24 september till 17 september.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att ändra sammanträdesdatum från den 24 september 2024 till den 17 september 2024.

Helena Balte
Förvaltningschef

Karin Berg
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2024-04-30

Riktlinje Föreläggande med vite

7

2024.153 BUN

2024-05-07

§ 27 2024.153 BUN

Riktlinje Föreläggande med vite

Ärendebeskrivning

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt från och med höstterminen det år de fyller sex år. Hemkommunen har en skyldighet att säkerställa att alla elever fullföljer skolplikten och får den utbildning som de har rätt till. Alingsås kommun är hemkommun för alla elever som är folkbokförda i kommunen.

Barn- och ungdomsförvaltningen har i *Rutin för skolplikt och närvaro* tydliggjorda rutiner för hantering av föreläggande och förläggande med vite men saknar riktlinjer för vitesbeloppets storlek. I det här ärendet föreslår förvaltningen tillämpning för beslut om föreläggande med vite.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 30 juni 2024 lämnat följande yttrande:

Ansvarsfördelningen för att en elev fullföljer skolplikten är tredelad mellan vårdnadshavarna, hemkommunen och huvudmannen (Skollagen 7 kap 20 - 22§§). Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter (Skollagen 7 kap. 23§).

Av Lag om vite 1985:206 framgår att när vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Vitet kan fastställas till ett bestämt belopp eller ett löpande vite.

För tydligare beskrivning av tillämpningen finns bifogad bilaga.

Förslag till beslut på sammanträdet

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse lämnat följande förslag till beslut:

Barn- och ungdomsnämnden godkänner att vitesbeloppet tillämpas på ett av dessa tre sätt och utställs till var och en av vårdnadshavarna.

- 0,2 procent av respektive vårdnadshavares kända årsinkomst (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta).
- 400kr (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta i de fall uppgifter om inkomst saknas)
- 3 procent av vårdnadens kända årsinkomst (fast vitesbelopp)

I de fall ett tidigare utdömt vite inte resulterat i att eleven fullgör sin skolplikt kan beloppet höjas med 0,5 procent av vårdnadens kända årsinkomst per skoldag eller i de fall det inte finns någon känd årsinkomst höjs vitesbeloppet med 600kr per skoldag.

Adam Jansson (KD) föreslår att förslag till beslut ändras till:

2024-05-07

Barn- och ungdomsnämnden godkänner att vitesbeloppet tillämpas på ett av dessa tre sätt och utställs till var och en av vårdnadshavarna.

1. 0,2 procent av respektive vårdnadshavares kända årsinkomst (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta).
2. 0,7% prisbasbelopp (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta i de fall uppgifter om inkomst saknas)
3. 3 procent av vårdnadens kända årsinkomst (fast vitesbelopp)

I de fall ett tidigare utdömt vite inte resulterat i att eleven fullgör sin skolplikt kan beloppet höjas med 0,5 procent av vårdnadens kända årsinkomst per skoldag eller i de fall det inte finns någon känd årsinkomst höjs vitesbeloppet med 1,05% prisbasbelopp per skoldag.

Beslutsgång

Ordförande ställer förvaltningens förslag mot förslag från Adam Jansson (KD) och finner bifall till förslag från Adam Jansson (KD).

Beslut

Arbetsutskottets förslag till beslut:

Barn- och ungdomsnämnden godkänner att vitesbeloppet tillämpas på ett av dessa tre sätt och utställs till var och en av vårdnadshavarna.

1. 0,2 procent av respektive vårdnadshavares kända årsinkomst (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta).
2. 0,7% prisbasbelopp (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta i de fall uppgifter om inkomst saknas)
3. 3 procent av vårdnadens kända årsinkomst (fast vitesbelopp)

I de fall ett tidigare utdömt vite inte resulterat i att eleven fullgör sin skolplikt kan beloppet höjas med 0,5 procent av vårdnadens kända årsinkomst per skoldag eller i de fall det inte finns någon känd årsinkomst höjs vitesbeloppet med 1,05% prisbasbelopp per skoldag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Riktlinje Föreläggande med vite
- Riktlinje Föreläggande med vite

Riktlinje

Föreläggande med vite

Typ av styrdokument: Riktlinje
Beslutande instans: Barn- och ungdomsnämnden
Datum för beslut: 2024-05-21
Diarienummer: BUN 2024.153

Gäller för: Barn- och ungdomsförvaltningen, Alingsås kommun
Giltighetstid: Tills vidare
Revideras senast: Vid behov
Dokumentansvarig: Planeringsstrateg och Verksamhetsutvecklare

Innehåll

Fullgörande av skolplikt	3
Ansvar för fullgörande av skolplikt	3
Vårdnadshavares ansvar.....	3
Hemkommunens ansvar.....	3
Huvudmannens ansvar.....	3
Föreläggande	4
Vite	4
När får vite utfärdas?.....	4
Vem ska vitesföreläggandet riktas till?	4
Vad ska vitesföreläggandet innehålla?	5
Utformning 1.	5
Delgivning	5
Vitesbeloppets storlek	5

Fullgörande av skolplikt

Syftet med den här riktlinjen är att tydliggöra den tredelade ansvarsfördelningen mellan vårdnadshavare, hemkommun och huvudman. Riktlinjerna talar om vilka styrande lagar, förordningar och stödjande dokument som ska användas för vilken styrning. Vidare ska de tydliggöra vilken instans som ska besluta om varje styrande lag, förordning och stödjande dokument.

Ansvar för fullgörande av skolplikt

Ansvaret för att en elev fullgör sin skolplikt är tredelat mellan vårdnadshavare, hemkommun och huvudman (7 kap. 20–22 §§ skollagen).

Vårdnadshavares ansvar

20 § Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt. Vårdnadshavarens ansvar innebär att se till att eleven fullgör sin skolplikt, vilket i praktiken innebär att se till att eleven kommer till skolan och närvarar vid alla sina lektioner.

Hemkommunens ansvar

21 § Hemkommunen ska se till att skolpliktiga barn som inte går i dess förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola på något annat sätt får föreskriven utbildning.

Hemkommunen ska i frågor som rör skolpliktiga elever som avses i 19 a § vid behov samordna insatser med samhällsorgan, organisationer eller andra som berörs. I fråga om utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 29 kap. 14 § och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Lag (2022:1315).

Huvudmannens ansvar

22 § Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola fullgör sin skolgång. Huvudmannen för specialskolan och huvudmannen för sameskolan ska se till att elever i utbildning under deras ledning fullgör sin skolgång.

Föreläggande

Ett föreläggande är ett beslut som fattas av en myndighet och som innehåller en begäran om att en person ska utföra något. Ett föreläggande ska vara skriftligt och det ska vara utformat så att det alltid finns en möjlighet att fullgöra det genom att utföra den eller de åtgärder som beslutet beskriver.

När det gäller en elevs skolplikt är målsättningen med de åtgärder som vårdnadshavaren ska utföra att eleven inställer sig vid den skola där skolplikten ska fullgöras.

23 § Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter. För en elev i specialskolan, sameskolan eller förskoleklass vid en skolenhet med specialskola eller sameskola är det i stället huvudmannen för respektive skolform som får förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter.

Ett föreläggande enligt första stycket får förenas med vite.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart om inte annat beslutas. *Lag (2017:1115).*

Vite

Ett vite är en summa pengar som en myndighet kan besluta att en person ska betala om personen inte har följt myndighetens beslut. När det gäller en elevs skolplikt innebär vitesföreläggandet att vårdnadshavaren ska betala en viss summa till kommunen om eleven inte kommer till skolan och närvarar vid sina lektioner.

När får vite utfärdas?

Ett vitesföreläggande får inte utfärdas förrän alla tänkbara ansträngningar har gjorts för att finna en lösning på frivillig väg. Ett föreläggande får till exempel inte utfärdas om eleven vägrar att gå i skolan trots att vårdnadshavaren har gjort vad som ankommer på denne i detta sammanhang. Det ligger därför på hemkommunen att visa att vårdnadshavaren inte fullgjort sina skyldigheter.

Vem ska vitesföreläggandet riktas till?

Ett föreläggande om vite måste riktas till en namngiven person. Föreläggande riktas individuellt till var och en av vårdnadshavarna.

Vad ska vitesföreläggandet innehålla?

Vitesföreläggandet ska tydligt ange vilka åtgärder vårdnadshavaren ska vidta för att undgå skyldighet att betala det fastställda vitesbeloppet. Det ska också framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden ska vidtas.

Utformning 1.

Ett vite kan utformas på två sätt:

1. vid ett enstaka tillfälle
2. löpande, vilket innebär att ett visst belopp ska betalas med jämna intervaller så länge inte föreläggandet följs

Om personen inte följt föreläggandet kan kommunen meddela ett nytt föreläggande och i detta sätta ut ett högre vite.

Delgivning

Huvudprincipen är att beslutet i original eller i bestyrkt kopia ska skickas med rekommenderat brev med mottagarbevis alt. överlämnas till adressaten personligen.

Vitesbeloppets storlek

Vitesbeloppet tillämpas på ett av dessa tre sätt till var och en av vårdnadshavarna.

- 0,2 procent av respektive vårdnadshavares kända årsinkomst (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta).
- 0,7% prisbasbelopp (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta i de fall uppgifter om inkomst saknas)
- 3 procent av vårdnadens kända årsinkomst (fast vitesbelopp)
- I de fall ett tidigare utdömt vite inte resulterat i att eleven fullgör sin skolplikt kan beloppet höjas med 0,5 procent av vårdnadens kända årsinkomst per skoldag eller i de fall det inte finns någon känd årsinkomst höjs vitesbeloppet med 1,05% prisbasbelopp per skoldag.

Rättsliga utgångspunkter

6kap §2 andra stycket Föräldrabalken - Om vårdnad, boende och umgänge

Den som har vårdnaden om ett barn har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov enligt 1 § blir tillgodosedda. Barnets vårdnadshavare svarar även för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till barnets ålder, utveckling och övriga omständigheter samt ska bevaka att barnet får tillfredsställande försörjning och utbildning. I syfte att hindra att barnet orsakar skada för någon annan ska vårdnadshavaren vidare svara för att barnet står under uppsikt eller att andra lämpliga åtgärder vidtas.

7kap §20 skollagen – Vårdnadshavarens ansvar

Den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolplikt.

7kap §21 skollagen – Hemkommunens ansvar

Hemkommunen ska se till att skolpliktiga barn som inte går i dess förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola på något annat sätt får föreskriven utbildning.

Hemkommunen ska i frågor som rör skolpliktiga elever som avses i 19 a § vid behov samordna insatser med samhällsorgan, organisationer eller andra som berörs. I fråga om utlämnande av uppgifter gäller de begränsningar som följer av 29 kap. 14 § och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Lag (2022:1315).

7kap §22 skollagen – Huvudmannens ansvar

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola fullgör sin skolgång. Huvudmannen för specialskolan och huvudmannen för sameskolan ska se till att elever i utbildning under deras ledning fullgör sin skolgång.

När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a §, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen. Lag (2022:1315).

7kap §23 skollagen – Föreläggande och vite

Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter. För en elev i specialskolan, sameskolan eller förskoleklass vid en skolenhet med specialskola eller sameskola är det i stället huvudmannen för respektive skolform som får förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter.

Ett föreläggande enligt första stycket får förenas med vite.

Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart om inte annat beslutas. Lag (2017:1115).

Datum: 2024-04-30
Handläggare: Louisa Asterfjord
Diariernr: 2024.153 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Riktlinje Föreläggande med vite

Ärendebeskrivning

Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt från och med höstterminen det år de fyller sex år. Hemkommunen har en skyldighet att säkerställa att alla elever fullföljer skolplikten och får den utbildning som de har rätt till. Alingsås kommun är hemkommun för alla elever som är folkbokförda i kommunen.

Barn- och ungdomsförvaltningen har i *Rutin för skolplikt och närvaro* tydliggjorda rutiner för hantering av föreläggande och förläggande med vite men saknar riktlinjer för vitesbeloppets storlek. I det här ärendet föreslår förvaltningen tillämpning för beslut om föreläggande med vite.

Förvaltningens yttrande

Ansvarsfördelningen för att en elev fullföljer skolplikten är tredelad mellan vårdnadshavarna, hemkommunen och huvudmannen (Skollagen 7 kap 20 - 22§§). Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter (Skollagen 7 kap. 23§).

Av Lag om vite 1985:206 framgår att när vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Vitet kan fastställas till ett bestämt belopp eller ett löpande vite.

För tydligare beskrivning av tillämpningen finns bifogad bilaga.

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inte någon kostnad. Vid utdömmande av vite tillfaller det kommunen.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden godkänner att vitesbeloppet tillämpas på ett av dessa tre sätt och utställs till var och en av vårdnadshavarna.

1. 0,2 procent av respektive vårdnadshavares kända årsinkomst (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta).
2. 400kr (löpande vitesbelopp per skoldag elev är borta i de fall uppgifter om inkomst saknas)
3. 3 procent av vårdnadens kända årsinkomst (fast vitesbelopp)

I de fall ett tidigare utdömt vite inte resulterat i att eleven fullgör sin skolplikt kan beloppet höjas med 0,5 procent av vårdnadens kända årsinkomst per skoldag eller i de fall det inte finns någon känd årsinkomst höjs vitesbeloppet med 600kr per skoldag.

Helena Balte
Förvaltningschef

Louisa Asterfjord
Planeringsstrateg

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2024-04-30